

ZVAIGŽDĖ

S A N V A I T I N I S L A I K R A S Z Ų I S .

Nr. 11

BROOKLYN, N. Y., 18 D. BALANDZIO (APRIL) 1901M.

ENTERED AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., AS SECOND-CLASS MATTER, MARCH 11 - 1901.

Metas I

Musu Siekiai.

Didelis yra pavojus šitam civilizacijos amžiuje, kad nepaleisti iš akių mūsų gyvenimo siekio. Laikas nuo laiko žmogaus gyvenimas darosi labiau sudėtinąs, labiau supainiotas. Darbai jo sykis nuo sykio plėtojasi į yvairias šakas, laikas ryntam svarstimui gyvenimo mažinasi ir dėl to tam dideliame sumisime lengva yra pamiršti mūsų gyvenimo siekius. Mūsų gyvenime mes sutinkame aplinkybes, kurių nesitikėjome, pasijuntam įpainioti į pinkles, kurių nepramatėme, atsiranda prieš mūsų akis siekiai, kurių mes visai neturėjome. Keliai ir kekeliai mums kryžvojesi, nauja viltis mus gundo, nauja baimė mus baugina, ir mūsų gyvenimo siekis mūsų akyse nyksta — žūsta suvis.

Teip, duokim sau, jaunikaitis apleidžia savo tėvo bakužę, kur užgime, kurią jis pamylėjo, idant įstoti į gimnaziją. Viltis jo ir siekis labai gražus, nes trokšta apszviesti savo protą, išdirbti savo valią, sustiprėti dorybė, žodžiu, nori išaugti ant naudingo draugijai, tarpu kurios gyvės, vyro. Bet, sžtai prašlenka pora metų, mūsų jaunikaitis gimnazijoje sutinka draugus, kurių visa užduotis yra praleisti linksmai laiką, ir išleisti visus nuo tėvo gautus pinigus. Draugai melus, prie savęs pritraukia ir sžtai jaunikaitis kyla pagunda, atsiranda noras pasirodyti jiems lygiu, ir sžtai mūsų vaikiną, užmirsęs pirmą savo siekį išsilavinimo ir išaugimo ant naudingo draugijos sanrio, apsirenka sau už siekį linksmai su draugais laika praleisti. Ir

delei sžitos tai priežasties atsitinka, kad iš sžimto vaikiny, įstojusių į pirmą kliausą, penktoji kliausoj atsiranda jau tik 16, o vos trys baigia gimnaziją.

Kitas jaunas vyras išsismokina ant prekėjo. Jo keliai tarytum tiesūs — darbsztumas ir teisingumas, o pasivedimą turės užtikrintą. Bet jeigu nori buti teisum, sunku greitai pralobti, mūsų-gi jaunikaitis, įgijęs kiek pinigų, užsimano buti turtingu, ir tai kuo trumpiausiam laike, ir jau jis užmirsza apie pirmutinį savo siekį, t. y. buti teisum, bet jam dabar visų turtai rupi, jis vien dėl jų gyvena.

Vedęs žmogus, turintis porą vaikų, reikalauja pinigų jų išauklėjimui ir suteikimo jiems mokslo. Jis mato, kiek tai kelių jo vaikam pinigai atidarytų, jis savo šeiminos labą mato piniguose ir todėl trokšta pinigus įgyti. Ir teisingai, savo darbsztumu ir blaivumu, surenkia pinigų gana gerai, bet sžtai kas darosi. Pinigai galvažudžiai — berinkdamas į juos įsimylėjo, ir jau pamirso apie savo šeimynos labą, apie savo vaikų ateitę, ir vienatinis jo siekis — surinkti kuodaugiausia pinigų.

Kunigas apima naują parapiją su siekiu dirbti tenai iš visų savo gajieju, idant ataduotas savo dvasizškai globalaveles kuogeriausiai vesti... na... ir teip daro, bet sžtai atsiranda parapijoje isztvirkeliai, pradeda savo kleboną apkalbinėti, supykę, kad jiems kada į akis pasakę; pradeda da ir kitus buntavoti, ir sžtai kunigas, apie nedėkingumą savo parapijonų išgirdęs, nustoja energijos, o su ją ir pirmo savo gero mierio, o pradeda viską, lyg kokią baudžiąvą at-

likti, nes jo mieris jau persimaino.

Ant pabaigos, kokią tik luoma paimesime, visur rasime pirmų mierių užmirsimą. Tautietis, kursai iš pradžių yra pasirengęs, visą savo dėl tėvynės labo turtą ir visas savo pajiegas paaukauti, kaip-gi tankiai užmirsza apie tą pirmą siekį, paskęsta savo partijos privatiszkumo reikaluose arba bedievystėje, ir dirba vien patriotizmo ploszcziuku prisidengdamas.

Statydamas prieš skaitytojų akis sziuos atsitikimus, turiu sau už mierį primti teippat koki tai turi buti mūsų siekiai.

Kiekvienas žmogus trokšta labo, kad pirmi mūsų mieriai turi buti: Mylėjome Vieszpatį Dievą nuo mūsų mažų dienu, tad mylėkime Jį ir iki pabaigai, nes mes dėl Jo meilės esame sutverti. Visi turime trokšti mūsų tėvynei labo, tad laikykimes vienybės tautiszkuose reikaluose, saugokimes tszczių vaidų, o ypacz bedievystės, nes sžj paskutinė mus apėmus kankis, pakol nepaguldys mus į grabą.

Jurinukas.

PASARGA!

„ZVAIGŽDES“ spaustuvė yra atidaryta sziomis valandomis.

SZIOKIOM DIENOM:

Nuo 8-os ryte iki 9-ai vakare.

NEDELIOJ:

Nuo 10 iki 11 ryte ir nuo 2 iki 5 po piet.

Jubilėjinis išleidimas (1801-1901).

PASAKOJIMAS ANTANO TRETTININKO.

VYSKUPŲ MOTIEJAUS VALANČIAUS.

(Tąsa).

XVIII.

PRADŽIA UTĖNŲ MIESTELIO.

Labai senoje gadyneje Žemaičių miestelyje (Ariogala) gyveno didis ponas ir kunigaikštis, vardu Liutavoras, kuriam kad gimė derlingas sunus, praminė jį vardu Utėnas. Ir tėvas ir sunus buvo pagonu, todėl krikšto nereikalavo.

Paaugęs Utėnas pastatė naują miestą, kurį nuo savo vardo Utėnu praminė. Išdirbo sau gražius rumus ir padoriai gyveno. Vedė sau moterį, vardu Vidą, kuri jam pagimdė sunų Gediminą arba Gediminu pramintą.

Metuose 1292, tėvui Liutavorui mirus, Utėnas su nemaža kruva savo kareivių nuvažiavo į Kernavą, ties upe Vilija, arba Neriu šiančia, ir nemažomis žmonystomis buvo pakeltas į Didžius kunigaikščius visos Lietuvos.

Netoli nuo miesto Utėnų buvo kalnas. Kunigaikštis tas, suvarydinęs žmones, liepė pilti ant jo žemę; tie pylė ir labai augštu padarė. Bepilant vienas vaikiukas nukrito nuo trepų (skady) teip nelaimingai, jog nulužo jam sprandas ir tuojaus numirė. Ką regėdami prižiūrėtojai nuliudo ir tarė: „Bene nėra tai piktas prijautimas? Gal ta pilė bus nelaiminga.“

Teip sanprotaudami klausė savo kunigo. Tas atsakė: „Nenusigąskite! todėl tą vaikina nelaimė patiko, jog nenorėdamas pilė dievams gyvenimą. Dar dievai parodė, jog kožnas neprietelius, norintis į tą pilę įsigriauti, nulauzš sau sprandą.“ Žinyčių išpylus, Kunigaikštis Utėnas su kalnu padirbo namus kunigams, kurie beregint ant kalno sukūrė niekad negestančią ugnį ir kurstomą su azuolo medžiais.

Utėnui karaliaujant, lietuviai ir žemaičiai be pertrukio mušėsi su vokiečiais; nekartą tie sugavę karėje žemaičius vedė į Prusus ir krikštijo. Perkrikštai tie, nors kitaip jau tikėjo, vienok neužmiršo brolių savo. Išgirdę vokiečius ketinant į Žemaičius keliauti, tuojaus pranešdavo musų krašto vyresnybei. Kaipogi Ragainės miesto viršininkas, Ernke, įsodinęs į laivą dvidešimtį ir penkis ginkluotus vokiečius, liepė plaukti į kalną Nemuno pagal. Perkrikštai beregint davė žodį Skirminui, Žemaičių gubernatoriui, kurs ties šios dienos Skirstnemuniu uždėjo vokiečiams sląstas. Vos laivas į tą vietą atplaukė, atbėgo į paupį jauna mergina, kuri rankas laužydama verkė ir šaukė lenkiškai, sakydama: „Oi, geri žmonės, gelbėkite manę, esmiu nelaiminga!“ Vokiečiai, tai girdėdami, pasuko laivą į pašalį, o prisiartinę, paklausė: „Kas esi ir ko nuo mūsų nori?“ Ši atsakė: „Esmu lenkė sugauta karėje ir iš lenkų žemės į Žemaičius atvežta. Pagonai nori manę apverstį į savo viera, aš esmiu katalikė! Imkite manę drauge ir ištraukite iš nelabų rankų!“ Vokiečiai dar labiau prisiartinę prie krašto, padėjo lentą, kad mergina galėtų į laivą įžengti. Bet tuojaus šešiasdešimtis vyrų iš karklyno sukilo — su savo vežies kabekliais capt, nutvėrė laivą, sulipo į tą, iškirto visus vokiečius ir atėmė laivą su visa nau-
da.

Tariamoji mergelė nebuvo mergelė, bet jaunikaits žemaitis, moteriškai apsidėjęs, mokantis lenkiškai. Kunigaikštis Utėnas apie tą vilyių Skirmino išgirdęs, didei jį pagyrė ir davė žemės šmota.

XIX.

VOKIEČIAI PAS VARNIUS.

Metuose 1314 kryžiuok viršininkas, Glock, surinkęs būrį kareivių, išsiuntė į Žemaičius, į Varnių pavietą. Ties šios dienos Taurage persikėlė kareiviai per upę Jurą ir pagal krumus traukė į Šilė. Žemaičių visai neužkabinti atėjo pas azerą Lukštą. Naktį užėjus, vokiečiai apsistojo, sukūrė ugnis, išsivirė valgius, pastatė sau šatrus ir sugulė. Žemaičių nematydami, sargybas pastatė pakeleje, bet nuo krumų nepastatė. Miegojo be pavojaus, it savo krašte. Bet ir drąsus Žemaičiai nemiegojo. Naktį susirinko jų į du šimtu: paėmė kirvius, bortas, dalges ir išėjo vidurnaktį neprietelių smaugti.

Naktį buvo mėnesiena. Vieni žemaičiai, krumuose sulindę, stebėjosi kurie šatrai yra gražiausi — puolė į tnos, kirtė ir pjovė pačius viršininkus. Kiti, matydami šeriamus arklius, skubino prie jų; vadžias nupjovė sėdo ir jojo šalin. Treči grobstė brangius daigtus, šatrose padėtus. Ketvirti, susėdę į valtį, leidosi lyg tėvojo galo azero Lukšto. Išsėdę išgriovė tiltus ir perkasė keliose vietose skersai kelią, iš kurio negalėjo neprietelius išsikutti, nes visur buvo balos.

Pakilo klegėsis vokiečių abazė: viršininkai pašokę jieškojo savo galvų, bet jų rasti negalėjo. Kiti griebė ginklus, sustojo į rindas, norėjo muštiesi, tačiau niekur nematė žemaičių, kurie, pagavę ką galėdami, sulindo į mišką. Beregint sargyba nuo paažerio danėš vokiečiams žemaičius jau užimant užpakalį. Persigandę atėjūnai tarėsi jau esant apsiaustais, todėl, pametę savo numirėlius, skubiai grįžo į Prusus. Pakeleje kur-ne-kur grobstė žmonių gyvulius, maistui reikalingus. Sugrįžę, kad savo mistrui viską papasakojo, tas tarė: „Ar-gi ne mulkiai esat? Nežinojot žemaičius visados pašaliais esant! Svetimame krašte sumigot, sargybų nepastatė! Kad jus prapultumėtė vokiečiais nebuve! Mano ricėrių prapuldėtė keturesdešimtis ir šešis, o žemaičio nei vieno neužmušėtė!“

Šie visą nelaimę dėjo ant papjautųjų viršininkų ir tarė: „Nu, tiktai siųsk tamista mumis kitą kartą, mes tiems pagonams žemaičiams suduosime gėrą.“

XX.

KARĖ ANT KALNO GIRGŽDUTO.

Metuose 1315 mistras kryžiuok Enrikas prieš gramnyčias rįžosi siųsti stiprią kariauną į Žemaičius ir užimti pilę Girgždutą. Vokiečiai, negalėdami vardą tos pilės išrunguoti, praminė ir savo knygoje įrašė Surdita. Prusuose buvo jau daug Žemaičių krikštytų, kurie, pajutę vokiečius prie Girgžduto keliausiančius, pranešė Žemaičių vyresnybei, kuri žinią gavusi nesnaudė.

Visu pirmu susitiko vokiečiai su žemaičiais ant kalno Kaltinėnų. Vadovu žemaičių buvo stiprus vyras vardu Girgždis, kurs, susatęs vyrus savo į eiles, sušuko: „Muškite, vyrai, muškite tuos nedorus atėjūnus!“ Tuojaus visi puolė, it vanagai ant gaidžių, tačiau čia negalėjo žemaičiai ištureti. Išmušė nemažai vokiečių ir atitraukė, nes vokiečių buvo nelygiai daugiau, nė kaip musiškių.

Neprieteliams toliaus traukiant, žemaičiai kaip įmanydami juos kropė: kurs tiktai vokieitis atsiskyrė nuo kitų — tuojaus buvo užmušty. Vokiečiams kabinantis į kalną, ant kurio šiandien gyvena Ignacius Bitautas, baisiai juos žemaičiai įgrobė, nes ne vien mušė, bet dar liglaiku su pjuklais nesvyviu papjovė medžius paliko bestovinius, o paskiaus neprieteliam įėjus leido ir verte ant jų viršų. Teip jų arklius, vežimus ir pačius sutratino. Nvertė kelią; reikėjo su kirviais kelią sau taisyti. Tuomi tarpu žemaičiai šaudė su vilyčiomis ir įvairiai galabijo. Matydami tai, vokiečiai keikė be galų žemaičius ir

pradėjo abejoti, ar galės įsikurti į pilę. Pėsti vokiečiai į kalną įsikabinę, pamatė Girgzdūtą visą apstotą ir sakė: „Nu, ką mes gausime ant to pliko kalno? Kame rasime vagį? Juk tie prakeikti žemaičiai vos pamatys mumis nų burio atsiskiedusius — užmuš! Kame čia rasi gyventojus, kurių galėtume mėme atimti turtą su galvijais? Ko mus čia giltinė nešė? Ar gi Prusuose kapų negalėjome rasti?”

Nors teip šnekejo, tačiau, viršininkams liepiant, turėjo toliau stumtiesi. Atėjus po pile, prasidėjo baisi muša. Vokiečiai stipravo, žemaičiai nepasidavė. Vokiečiams, su geležies blėkėmis apsidariusiems, neveiku buvo kabintiesi į kalną. Kuriam besikabinant žemaitis kaip drožs su bumbulu prie lenciugo bizuno prikabinutu — ir ritasi žemyn, it kamuolys.

Per aštuonias adynas mušėsi. Vokiečiai, negalėdami į pilę įsikurti, pradėjo gurti. Karvada įsakė pusti triubą, kad kad atstotų. Krito toje mušoje iš vokiečių šalies: Enrikis Reuss, Ulrikas Tetingen ir Insburgas Robertas ricieriai; Kairam, Spargierat, Michel ir Mindot — karvados. Šeip jau žalmierių daugybė. Aplinkui pilę liko kruvos begulinčių kunų, kuriuos paskiaus žemaičiai turėjo palaidoti. Iš šalies žemaičių krito devyniolika stiprių kareivių, brolis vadovo karės, Mašius, kurs buvo labai narsus, todėl paskiaus visi jo gailėjosi. Žemaičiai, pagal savo paprotį, sudėgino jo kuną ant kalno Girgzduto.

Kryziokai, namon grįždami, krypė gyventojus, kuriuos galėjo prigriebti ir degino jų namus. Tai atsitiko Utėnui karaliaujant. Kunigaikštis tas pasenęs traukė į Prusus — Klaipėdą sugriovė, bet grįžtant namon perkunas nutrenkė. Valde visą Lietuvą per trisdešimtis devesius metus. Buvo drąsus, narsus ir buklus. Per savo amžį teip išplėtė Lietuvos karalystę, jogei prie jo smerčio jau skaitė penkis tukstančius ketvirtinaišku mylių.

XXI.

VYLIUS ŽEMAIČIO.

Utėnui didžiu kunigaikščiu esant, Prūsų kryziokai savo užpuolimais didėi įkirejo žemaičiams; todėl ir tie kaip įmanydami stengėsi jiems atmonyti.

Metuose 1285 jaunas ponaitis, Girdylis, turtingų tėvų sunus, inas žemaitis, šeip apsivertė: Nuvaziavo į Prūsų miestą ragainė, pasisakė norįs kataliku buti ir išmolti jos įstatymų. Vokiečiai priėmė jį zokoniškai, kunigui Ragainės įsakė mokinti poterių ir taisyti prie krikšto. Kunigas mokino. Girdylas rodesi pamylyjės katalikų tikėjimą, buvojo bažnyčioje, klauptęs meldėsi ir sakėsi norįs krikšto. Dar tarsi pamylyje dukterį vieno turtingo vokiečio, kas dieną ją lankė ir ketino toje pačioje dienoje priimti krikštą ir šliuba.

Teip į meilę vokiečių įsipirkęs, nekartą sakė: „Oi kaip butų gerai, kad jys visus žemaičius apkrikštintumėte, nes vargsta tamsybėje pagonų vieros!“ Paskiaus tarė: „Žinote patys, jog yra žemaičiuose ties upe Dubisa garsinga pile — kad suteiktumėte man burį kryziokų, aš jų veikiai jum atiduočiau. Toje pileje gyvendami, galėtumėte žemaičiais valdyti, kaip padonais.“ Vokiečiai, visumot geisdami žemaičius pamušti, patikėjo tai kalbai ir atidavė po valdzia Girdylo šimtą kareivių.

Girdylas, vis tai padaręs, naktyje davė zodį žemaičių vyresnybei; pasakė kokioje dienoje ir kokioje syloje ateis po pile. Keletui dienų praslinkus, sėdo ant arklio ir traukė per miškus slapta drauge su vokiečiais. Prisiartinęs prie pilies, Onkaim vadintos, tarė Girdylas: „Seskimėsi, pavalgykime ir pasilsėkime, idant stipriai galėtumeime grumtiesi. Pile jau

netoli, kurioje gal nėra nei įgulė.“ Vokiečiai, vyliaus nesuprasdami, paklausė — sėdo nuo arklių, paleido tuos ganyntis į pievą, nusmaukė savo geležies kepurės ir susėdo valgyti.

Vos tai padarė, žemaičių daugiau nē tukstantis — tik šmurkšt, išpuolė iš pilies, it širšunai iš dervės; beregint apsiautė visus vokiečius ir išpjo, it žydai katalikus velykoms. Vienas Girdylas gyvas pasiliko. Žemaičiai paglemžę vokiečių arklius, vežimus, ginklus, pinigus ir viską, ką tiktai rado.

Ragainės vokiečiai laukė žinios apie tą savųjų žygį, bet nebuvo kam zodį duoti. Neveikiai dasižinojo būvę nuo Girdylo apvyltais ir visus vokiečius prazuvusius. (Narbutas knygoje IV.)

XXII.

KARĖ PAS PILĖ, VADINAMĄ MEDŽIOGALIS.

Mūsų gadynės Kaltinėnų parapijoje yra du didėliu kalnų, kuriuodu, kaip greta rokuojančiu, vadinas Medžiogalis, nes lygiai su tais kalnais senovėje baigėsi medžiai arba krumas. Vokiečiai knygoose savo užrašė Medwegalen. Vienas kalnas yra augštesnis už visus žemaičių kalnus; sako per stiklo triubą žmogus ant to kalno stovintis gali matyti Rygos miesto bokštus. Greta yra antras kalnas, aiškiai žmonių rānkomis lygintas ir kastas. Žemaičiai senovėje apvertė tą į savo bažnyčią, kurią tačiau skaitė ir uz pilę. Gediminui didžiu Lietuvos kunigaikščiu esa t, kryziokų valdimieras, Verner Orsein, nuvaziavo pas čekų karalių Joną ir meldė, idant eity žemaičius mušti, o paveikęs užimtų jų žemę del savęs.

Karalius, tardamas teip busiant veiku žemaičius pamušti, kaip stiklęly vyno išgerti, pasirįžo keliauti. Beregint pradėjo rengtis: Emė su savim sunų savo Karolių ir pašaukė visus vokiečius, idant norintieji pelyntiesi eity su juomi į karę. Susirinko yvairių valkažynų, veltėdaių miestų ir vagių tokia daugybė, jų karalius Jonas skaitė jų daugiau rēi tris dešimtis tukstančių.

Karalius ir visa jo kariauna su vežimais po Ragainės miestu persikėlė per upę Nemuną ir įtengė į žemaičius. Metuose 1329 Vasario mėnesyje 1 dienoje ta gauja neprietelių pasirodė pas pilę Medžiogalį. Žemaičiai, lyglaiku apie tą užpuolį išsigirdė, susirinko į pilę gerame buryje.

Jų karvaida Bučas, vyras digtas, narsus ir augalotas, pamatęs neprietelius, šeip į savuosius prabylo: „Vyrai žemaičiai, šen, klausykite! Ar matote, kiek neprietelių susirinko ant galvų mūsų? Jų ragotinių niekas neveikia suskaičyti! O ko anie atkeliauvo? Ką mes pikto jiem padarėme? Susiejo delto, kad mūsų turtus išplėšti, mūsų žemę užimti, moteris su dukterimis mūsų gvaltovoti, dievus mūsų paniekinti, o pačius savo vergais padaryti! Jei nedaturėsimė, sugursime ir neišmušime jų — pakliuisme į jų nagus! Vers mus į savo vierą: sakys reikiant artymą myletti, patys nei truputėlio nemylėdami. Laistys mus su vandeniu, arba nenorinčius krikštis, o apkrikštiję apvers į savo bernus. Juk čitai Klaipėdoje, Ragainėje ir Tilžėje perkrikštams nedaleidžia vartavotisi, prekiuoti, bet stato prie krikščionių už bernus! Tokį tai gerą atnėš mums tie atėjunai! Todėl, vienas už kitą kibkime, turėkimėsi ir muškime neprietelius, nes šimtą kartų geriaus yra mums numirti, kaip vokiečiams vergauti!“ Visi klaususieji atsakė: „Oi kibsimė ir mušimė, lai tiktai dievai mums padeda!”

(Toliaus bus.)

D-ruis J. Szliupis.

Daktaras Jonas Szliupas per prakalbas socialistų lietuvių Brooklyn'e, parengtas paminėjimui caro Aleksandro II žudytų, protestavojų, kaip matome iš Lietuvos, prieš rinkimą aukų ant vyskupo Valančiaus paminklo. Daktaras Szliupas savo užsidegime nenorėjo atsiminti, jog mes renkame aukas ne ant vyskupo paminklo, ale ant jo rasų iš leidimo ir paskui ant įsteigimo stipendijos vardan vys. Valančiaus prie kokio universiteto, iš kurios tai stipendijos naudosis tik norinti mokslus išieiti jauni lietuviai.

Aeziu Dievui, nors sykį mūsų radikali vadas toisigai prisijaužino, kad jam visai nerupi Lietuvos apszvietimas, ale vien jo idėjų praplatinimas mūsų žmonėse. Dienvas daktaras, jog kada lietuviai nori siekti prie augstesnių mokslų, kaip tai dabar daroma norint stipendiją įsteigti, jiems kelią užstoja tie, kurie iki šiol aszaras neva liedavo, besiskusdami ant Lietuvos dvasiszko vargo.

Dr. J. Szliupas teisingo savo tokių keistų užsiuolimų ant vyskupo Valančiaus jubilėjaus tuomi, jog buk vysk. Motiejus neyra užsitarnavęs lietuvystei. Atsakymui ant tokių kalbų Dr. J. Szliupo, prisimeciu „Žvaigždes“ redakcijai isztrauka iš biografijos vysk. Valančiaus, paties Dr. J. Szliupo paraszytos knygoje „Raszai ir Rasztininkai“. Paties garbaus daktaro žodžiai tebuna geriausių argumentu prieš tokią keistą agitaciją, kurią dabar pradėjo vartyti daugelije vietų mūsų valnamaniai.

Sztai keli punktai, kuriuos kiekvienas gali rasti knygoje, daktaro J. Szliupo paraszytoje. Iszraszau juos teip, kaip jie isėjo isz po daktaro plunksnos:

„Mūsų dūmizskije Lietuvos kunigai apdovanoja savo vi-ntauczius daugybe niekam netikusiu pasakpalaiikių apie baimę myrio, apie pragaro kankynes, apie stebuklus ir tolygius szlamsztus, kurie žmogui jeigu tiktai grisušą raszo ir paties tikėjimo įkvepti galėtų. O kas naudanga yra visiems žinoti, kaip ana *mylimojo Valančiaus* gyvenimas, kokia žinia nevieną patrauktų į szarą ir į triušą dėl tėvynės ir dėl dvasiszka įveiktos mūsų tautas, apie tai mūsų kunigai tyli lyg žemė, isz ko mes tiktai galime suprasti, jog darbai Valančiausko nebuvo kunigijai Lietuvos mėgus, nėsa kitaip ar gi jie tyletų?! Ir teisybę pasakius, kada mes pažvelgiame į *ta milžina darbuose* dėl tėvynės, kuris kurstė ugnį szviesos ir darbsztumo, o vėl dirstelime į darbus mūsų dūmizskijų kunigų, tai nuliudę turime patėmyti, jog tiktai nedaugelis eina takais, Valančiausko pramintais, diduma-gi žvelgia szalin nuo jieszkinių, Valančiausko įgy-

vendintų. Tuomi neiszskalbės kunigai, kad ana „Przeglad Katolicki“ Nr. 35 ir 36, 1875 m., padavė apraszą veikalų Valančiausko, iszėjusį isz po plunksnos kn. M. Raczkauko: juk tą lenkiszka laikrasztį lietuvių žmonės suvi-u mažai skaito ir dėlto tai, kas ten raszyta, mus nei szildo nei szaldo. Lenkams niekados Valančiauskas tiek negali rupėti, kiek jis rupi kiekvienam lietuviai, *nėziurint į tikybiszkas pažvalgas*...

Kaipo vyskupas, Valančiauskas atsižymėjo stropumu ir blaivumu, mažai rupinosi apie vigadas, buvo užsiėmęs tesejimo savo pareigų. Jis ta ikiai sakydavo, kad jam pareiga ēsanti pirma visoko ir, kad kožnas teip turi elgtiesi, jog turi pildyti noroms ar nenoroms savo pareigą. Retai kas teip myli darbsztumą, kaip Valančiauskas, kurs kartais ir su kunigais sznekucziuodamas ar kę raszinėjo, ar relikvijas į kryzelius dėstė dėl žmonių; jis dirbo be pertrukio, baisesiai nekenė pataikavimo. Visi dar pamena, kaip, sugryžęs isz užrubežio, kur 1874m. vazinėjo dėl auzavimo sveikatos, rudenį, pagilėms vėjams pucziant ir lytams cziežiant, Valančiauskas dirmauvo burius žmonių pirma bažnycioje, o paskui savo naminėje koplycioje. Ir tai jo ligos skausmams didyn einant, jis neaparstojo triušęs, nors tuli mėgino jį atkalbinti; galima beveik sakyti, jog per tai ir liga jį kasyk arszyn kankinti pradėjo...

Kaipo valdymieras dijacezijos. Valančiauskas buvo labai kropsztus. Jis kelis syk aplankė Žemaitiją, pavieczius Lietuvos ir Kurszą. Lankydamas parapijims, vyskupas *temyjo* buvį bažnyzių dijacezijos, dvasę kunigijos, *apszvaistą ir dorumą žmonių*. Pats budamas mylėtoju dailų, jis rinko veikalus garsesniųjų maliorių ir mirdamas paliko rankių labai brangių abrozų, kurių diduma pateko jo paveldėjams. Dėlto jis savo akį nukreipė ir ant buvio bažnyzių, per ką jis pasidarė, anot Raczkauko, *pirmu* ir vyresniuoju *architektu* savo dijacezijos. Ji-pabudino kunigus isz mingo, o teip gi paakvatino bujorus ir žmones ant statymo naujų ar pataisyimo senų bažnyzių.

Valančiauskas atszvėzino dvasę kunigijos, velydamas kunigams užsiimti mokslu; jis įsakė visose džiakonijose įtaisyti teip vadınamas *džiakoniju knygy-*

nes, kur butų laikomos knygos dėl tolesnio kunigų apszvietimo. Tokios *knygynes* per ilgus metus turėjo *padaryti daug gero*. Idant priversti kunigus prie mokinimosi, jis įvedė kasmetinį džiakonijose ekzameną dėl kunigų, o teip gi pareigą metinių penkiadienių rekulekcijų. Valančiauskas rupinosi, ut sacerdos sit lux mundi et ut in meditatione exardescat ignis: bet nelikus jo, daugiur buvis dvasiszkas kunigų sugryžo į senoviszkaį miegustumą.

Szviesus vyskupas drąsiai balsą pakėlė ir reikaluose apszvietimo žmonių, nėsa matė visur tamsumą ir nežinią, daugybę piktadarysczių; žinojo, kad retai kuris moka skaityti. Kad žmonės suprastų tikėjimą, jis liepė pamokslinyciose iszaiszkinti katekizmą; visose parapijose kun įsakė parengti parapijines mokslines ir apie pasivedimą jų, drauge su skaitliumi mokintinių, duoti jam pacziam kasmet žinią. Negana to, *pats pradėjo*, o ir kunigams liepė, raginti visus žmones, tai gi ir užaugusiuosius, *kad mokintusi skaityti*. Isz tiesų paklausė žmones jo balso, nėsa visi, vyrai moters, mergės ir vaikai, ēmė mokintiesi, kad ir szventomis dienomis, ant abėcėlos skaityti. Kad butų ką skaityti, tai Valančiauskas vienval iszdavinėjo maldų knygas, teip-gi knygeles tikėjimiszkos įalpos, raszė pats, ragino ir kitus kunigus: kad netingėtų raszyti dėl žmonių — ir Zavadzko iszavimo knygų visur buvo pilna. Mokejimas skaityti ir giedoti įėjo į paprotį. Kitą-kart būdinėse nebuvo kam giesmę užtraukti, dabar kožnam kaime mergės ir berniokai mokoje giedoti isz kanticzkos. Juk palengva svietas ēmė už gėdą laikyti jaunam neiszmokti skaityti. „*Teisingai už tai galime sakyti, kad vyskupas Valančiauskas iszmokė Žemaitiją skaityti ir melstiesi Dievan isz knygos*.“

Inkyru buvo Valančiauskui matyti lietuvius ir žemaičius tankiai pasigeriant, o per tai brandant gilyn į klampynę nedorumo. Aiszkiaai priežasties girtuoklavimo nesuprasdamas — nėsa toji piktybė dygsta isz draugiszkių prietikių, isz bėdos ir vargo — jisai tarėsi panaikinsiąs girtų ēę per užvedimą blaivystės, kaip jnu anksziaus mislyjo Daukantas arba kaip garsio zokoninkas Mathew. Tuojau jis ēmėsi už darbo: per aplinkrasztį kunigams įsakė pamok-

sluose garsinti naudingumą blaivystės ir atkalbinėti visus nuo pražūdingo papratimo — girtuokliavimo. Pats Valančiauskas pasiuntė į žmones tris gromatas su perspėjimais. Išseiga to viso buvo ta, kad tulose paropijsė žmonės prisiekė iszkilmingai nebegersią arielkos, prisiraszė prie blaivystės, pasiliovė vaikszzczioti į karzimas, ir ant nekurio laiko teisingai vyskupo mislis susilaukė iszgzanytingų vaisių. Žmonių protas prasiblaivino, *nomuose radosi geresnis sugyvenimas ir bėdos mažiaus, provų tankumas susimažino*, žmonės įsteigė *geresnį valgį* valgyti ir geriaus apsidengti, o teipgi *savo vaikus iszleisti* į mokslus. Isz tos dalies *blaivystė, užvestoji Valančiausko, daug gero tevynei padare*; tiktai gailu, kad ji ilgai nepatekusi vel nykti pradėjo ir sziądien jau nei liekanų jos beveik nežymu. Maskolių vyre-nybė apstabdė szitąjį darbą Valančiausko!...

Svarbiausiu veikalu Valančiausko yra „*Žemaičių Vyskupystė*“; ant to veikaloo Valančiauskas dadėjo daug darbo, iki perziurėjo vietinius arkyvus ir iki po grudelį surinko reikalingsiausis žinias. Berots randasi tame veikaloo ne vienos kronologiszkos ir kitokios klaidos, vienok tai yra veikalas vienintelis *sui generis* mūsų raszliavoje. Užtai amžina garbė Motiejui.

Kaip matote, Broliai, pirm deszinties metų daktaras Szlūpas spjaudė ant Lietuvos kunigų, buk anie bijosi Valančiaus darbu, buk anie nenori tėvynės labo, kaip geidė Vysk. Motiejus. Dabar, kada mes norime netik vysk. Valančiaus darbus svietui parodyti, ale ir patys ką naudingesnio padaryti prie tos progos, kada pradėdame svarbiausią tėvyniszką darbą, beje įrengimą stipendijos aukomis ne diezturczzių, ale visų tautieczzių, gerai velijanczių tėvynei. Dr. Szlūpas drįsta per prakalbas leisti į svietą didžiausius nebukniekius. Anot Dr. J. Szlūpo istorijos, visų praetių, galima į kelis metus atmainyti, sziądien teip galime skelbti tą mokslą, o už poros metų, jei tas mūsų bizniui naudingu butų, visai prieszingai suversti visus žodžius.

Nepavydėkime valnamaniams tokių gabių vadovų ir mokelinczių. Tegul jie sau lavinasi moksle *melagystės*, mes gi savo gerus darbus dirbkime pagal iszgalę.

Kun. A. Milukas.

SZIE BIZNIERIAI IR GEROS VALIOS ŽMONES PAAUKAVO VYSKUPO VALANČZIAUS RASZTU ISZLEIDIMUI.

Shenadoah, Pa.

Sukolektavoti Miko Lisaucko ir Winco Lucko.

J. Luckus	\$1.00
J. Guberis	„1.00
V. Josy	„1.00
V. Zemionas	„1.00
R. Naujokas	„1.00
V. Montvila	„1.00
J. Luckus	„1.00
J. Luckus	„1.00
V. Burauckutis	050
A. Luckus	050
S. Krokiniškas	050
P. Celeszius	050
R. Majecka	050
M. Relszis	050
J. Griszkelis	050
J. Kvederaviczius	050
S. Pauliukonis	050
J. Arczikauckas	050

Mahanoy City, Pa.

Sukolektavoti A. Strimaiczio ir A. Kmito.

A. Strimaitis	\$1.00
J. Žemaitis	„1.00
J. Lingaitis	„1.00
J. Greimas	„1.00
K. Kaunas	„1.00
J. Balczius	„1.00
M. Drignaitienė	„1.00
O. Rugiutė	„1.00
J. Bagdanaviczia	„1.00
J. Juszkeviczia	„1.00
K. Zigmonta	„1.00
J. Martinkus	„1.00
T. Pociis	„1.00
A. Bružas	„1.00
K. Krauczunas	„1.00
O. Ziemienė	„1.00
T. Aužbiikis	„1.00
K. Klapatauckas	„1.00
P. Gaizauckas	„1.00
J. Andriulis	„1.00
Si Andriulis	„1.00
A. Kinkus	„1.00
A. Kinkus	„1.00
K. Raszinskas	„1.00
J. Mickunas	„1.00
J. Burnickas	„1.00
M. Liutkevicziene	„1.00
F. Kelpszas	„1.00
J. Rutkauckas	„1.00
T. Kisielius	„1.00

A. Pajauckas	„1.00
M. Sakalauckas	„1.00
V. Antanaviczia	„1.00
A. Oizgirda	„1.00
S. Szimkus	„1.00
A. Burginas	„1.00
J. Žukauckis	„1.00
F. Blistraps	„1.00
M. Varzincas	„1.00
P. Rimkus	„1.00
F. Laucis	„1.00
J. Traskauckas	„1.00
J. Laucis	„1.00
V. Bartkus	050
M. Sudeikiene	050
J. Navickas	050
A. Bukaitis	050
J. Jociis	050
Smulkesnių aukų	\$8.30

Sukolektavoti A. Misiukeviczius ir B. Vitkaucko tenpat.

B. Vizinskas	\$2.00
V. Ramanauckas	„1.00
P. Szveckis	„1.00
F. Jankauckas	„1.00
F. Geldota	„1.00
J. Jurgeleviczius	„1.00
S. Miliuackas	„1.00
J. Krapaitis	„1.00
A. A. Labutis	„1.00
M. Reklis	„1.00
A. Piestis	„1.00
M. Buraczauskas	„1.00
A. Dubauckas	„1.00
I. Milinaviczius	„1.00
A. Savickas	„1.00
J. Virbickas	„1.00
A. Paulauckas	„1.00
I. Brazdziunas	„1.00
I. Kaknevicze	„1.00
P. Linkevicze	„1.00
J. Valentukevicze	„1.00
A. Vainikonis	„1.00
J. Dulckas	„1.00
A. Marczulaitis	„1.00
J. Grigaitis	„1.00
S. Vrocziuskas	„1.00
J. Žilonis	„1.00
J. Stoszkus	„1.00
M. Abraczinskas	„1.00
V. Juodeszka	„1.00
A. Beneviczius	„1.00
J. Micziulis	„1.00
J. Szerna	„1.00
J. Staknevicze	„1.00
A. Denaviczius	„1.00
J. Szliuzele	„1.00
M. Valentukeviczius	„1.00

Uzsiraszyk

„ZVAIGZDE.“

J. Gudavicius	„ 1.00
J. Bieleviczius	„ 1.00
J. Lietuvnikas	„ 1.00
P. Naavickas	„ 1.00
A. Dockeyvicius	„ 1.00
A. Jeraminas	„ 1.00
K. Vainikonis	„ 1.00
J. Danisevicze	„ 1.00
J. Žalis II	„ 1.00
B. Adomaitis	„ 1.00
P. Szimonis	„ 1.00
J. Kasputis	„ 1.00
V. Milinavicius	„ 1.00
F. Bakszis	050
Smulkėsnų aukų surinkta	\$4.40

P. Rutkauckiutės ir O. Paserb-
skiuotės tenpat.

R. Maciunskienė	\$1.00
M. Paserbskienė	„ 1.00
M. Mockaitienė	„ 1.00
U. Raciuvienė	„ 1.00
J. Miliuackienė	„ 1.00
J. Szukaitis	„ 1.00
P. Valukevicius	„ 1.00
O. Ramaszauckienė	„ 1.00
A. Mockaitis	„ 1.00
B. Banionis, Gilberton, Pa.	„ 1.00
B. Ragazinskas	„ 1.00
J. Juzus	„ 1.00
J. Užupis	„ 1.00
J. Ambrasas	„ 050
O. Bubelienė	„ 050
Kun. S. Pautieniaus tenaisgi.	
M. Povilaitis	\$1.00
J. Masis	„ 1.00
A. Masis	„ 1.00
J. Kubelka	„ 1.00

ATSKAITA KASIERIAUS JUBILEJINIO KOMITETO VYSKUPO M. VALANČIAUS:

Kun. S. Pautienius 28 kovo prisiuntė Makanoy City'je sukolektavotus.....	\$13.75
Kun. P. Saurusaitis prisiuntė Waterburio dr-ės sv. Juozapo ir Waterburio pavienių ypatų drauge.....	\$20.00
Kun. A. Milukas 2 balandžio pridavė Mt Carmel'ij ir Luzernėse sukolektavojes.....	\$69.00
Kun. S. Pautienius 2 balandžio prisiuntė Mahanoy City'je sukolektavotus.....	\$14.05
M. Lisauckas ir V. Luckas 2 balandžio pridavė Shenandoah'rij surinktus.....	\$14.35
isz viso.....	\$256.15
nuo pirmiau buvo....	\$759.11

Isz viso iki 3-IV priėmiau \$1015.25
V. I. Stagaras, Išdininkas.

Karvojaus laiszkai.

Szeszas laiszkas.

Gavau pirmą atsakymą ant klausymo, kurį pastaciau savo skaitytojams ketvirtame laiszke. Skamba įsiai sziteip:

„Jeigu parvažiuočiau į Lietuvą, pirmuciausiai pasistengčiau perkalt bet tėvus, idant nevargintų savo vaikų isz mažų dienų, nes isz to paskui iszeina visokios ligos, rugojimai ant mažos sveikatos ir tinginystės. Toliau, sznekėčiau žmonėms, kad stengtųsi atlikt sunkius darbus su mažesne pajiega, ne kaip dabar. Tai-gi kalbinčiau pirkti maszinas: jei vienas neįstengtų, tai galėtų padaryti susideję keliese. Paraszyčiau savo broliams tvirti dratines tvoras – pareitų daug pigiau (ir tenai galima gaut akstinuotų dratų), o ir galvijai nelstų į iszkađą, per ką piemenėliams būtų mažiau darbo. Parodyčiau, kaip reikia užlaikyt szvariai grynezias; kalbinčiau imtis už veisimą geros veislės galvijų; teippat stengčiausi atimt pirklystę, nors keliose szakose (pav. žąsimis), isz rankų žydu. Ragincčiau prie isteigimo kuoperatyviszkų krautuvių ir aiskincčiau žmonėms, idant ant vaių ir szaltyszių nerinktų tokių, ką daugiau degtinės duoda; platinčiau teippat blaivybę. J. V., Newark, N. J.“

Tokį tai gasticzių parvesztų isz Amerikos savo tėvynei vienas isz mūsų brolių. Geras gasticzius, nors tik norais iszreiksztas. P. J. V. trokszta, idant Lietuvoje žmonės būtų nepersidirbę, idant turėtų sveiką, linksną jaunimą, nes visa gyvastis tik jaunystėje apsi-reizkia, idant pelnas isz pirklystės eity į kiszenių lietuvių, ne žydu, idant mažiau būtų darbo žmonių rankoms, kurioms padėtų dirbti maszinos ir t. t. ir t. t. Vieną daiktą, ir tai labai svarbų žmonių gyvenime, užmirszo p. V., — užmirszo protiszką pakėlimą, savo tautiecius. Neužtenka žmogui but sveikam, sotam ir nenuvargintam — reikia dar but užganėdintu dvasiszka. Tiesa, dabar valdžia persekioja lietuviszkus rasztus, teatrų etc., tiesa, kad sunku lietuviui pasigamint knygą, lalkrasztį savo kalboje, bet isz to dar neiszeina, kad szitame dalyke reikia rankas nuleisti. Ne, persekiojimas visados iszduoda kankintinius, kurių kraujas, anot Tertulijano, yra sėkla naujų krikszcionių, pridursiu nuo savęs, lietuvių. Juk ir Krasinski

pasakė: „Kas numirė pasiszventim� valandoje, tas tik į kitus persiliejo“, t. y. jo troszkimais, jo siekais, už kuriuos paguldė galvą, persiėmė kiti — žodžiu, jo darbai nebuvo balsu szaukianczio grioje.

Gyvename valandoje pasiszventim�. Kratos, arezstai, sodinimai kalejimai, isztremimai — kasdieninė dabar lietuviuo duona. Sujudinta dabar visa tėvynė ir reikalauja aukų, kankintinių. Kas isz mūsų, amerikiecių, drįs dabar važiuot tėviszkėn ir užimt vietas suimtyjų ir isztremtųjų, kas drįs skelbt broliams meilę tėvynės, liuosybės, kas drįs platinti knygas ir tvirti slaptingas draugystes, — žodžiu, kas drįs važiuot į Lietuvą, kad už ją nukentėt? Kas?

Sunki užduotis, bet kaip garbinga būtų važiuot į tėvynę, kad padėti už ją sveikatą, liuosybę ir gal galvą!

Kas pasiszvęs?

Karvojus.

Kas teisybė, tai nemelas.

P. Karalius korespondencijoje isz Baltimorės raszo, kad 4 dieną Kovo ten buvo prakalbos. Ant prakalbų buvę užkviesti: dr-as Szliupas isz Scrantono ir P. Mikolainis isz Plimoutho. Žmonės turėję užmokėti užtai p. Mikolainiui 12 dolerių, o dr-ui Szliupui 37 dolerių.

Prakalbo buvo, kaip paprastai pas tuos ponus, apie socializmą, komunizmą ir t. p.

Ale dr-as Szliupas, matyt, laiko savę už daug didesnj komunistą, kad liepė sau užmokėti“ trigubai daugiau, nei p. Mikolainis.

Kad p. Mikolainis bus teip dideliu komunistu, kaip kad Szliupas, ir jis gaus už tokį „tripą“ 37 dolerių.

Nauji Rasztai.

„Žinyczia“ No. 3 apleido spaudą ir talpina daugelį akyvų daiktų, tarpu kurių yra ir „Pie Kriauszaiczio Gramatikos raszybą“.

Tikejomės, jog naujai pasirodziusi Kriauszaiczio Gramatika, užbaigs mūsų raszybos margumynus, tuotarpui visai kitaip rodosi. „Žinyczius“ No. 3 jau yra tos gramatikos kritika, kurios autorius, visai neuori priimti Kriauszaiczio Gramatikos raszybą, iszradinėdamas daugelį be pamato iszvedimų.

Užtiesą, ne visada galima Kriauszaiczio iszvedziojimams tikėti. Teip

pav. p. Kriauszaitis tvirtina, jog suvalkiečiai isztaria — **ininkas** o ne **inikas** arba **inikas**, todėl jis liepia raszyti **ininkas**, tvyrtjdamas, buk suvalkiečių tarmė yra vartojama musų literaturoje. Asz esu tikras suvalksinis kapsas, vienok niekad negirdėjau, idant kas sakytų **ukininkas**, **darbininkas**, bet visi isztaria **ukinikas**, **darbinikas**. Mato-mai pas mus, kaip pats szneka, teip ir kitus mokina, neijeszzkodamas pamato.

Toliau, „Zinycioje“ patilpes Dėdes Atanazo „Ar dera socializmas lietuviams?“ ir daug kitų naudingų straipsnių. Prekė szito numero — 50 fenigų. **H.**

Pereitam (10) Num. „Zvaigždės“ buvo paminėta apie naują laikrasztį „Lietuvis“ ir pagyrė jo turinį. Isztiesų pirmam numerije ji iszrodė, kaip pievaitė, pradėdanti žaliuoti, ir galinti rodyti praeciuiui, jog daug gražios žolės priaugs. Kitaip vienok stojosi. In tą pievaitę įlindu kormis ir pradėjo ją knisti, o tokiu budu ją sugadino ir jau dabar be vertės.

Teip yra: p. Kormis sudergė „Lietuvį.“ Musų skaitytojams laikome už prlderystę pranesztį, jog naujas laikrasztis „Lietuvis“, kaip matyti isz Kurmio straipsnių, yra suvis prieszingas katalikiskam tikėjimui. Saugokitės, lietuviai, nes paduoda jumi nuodus ir nori jus dvasiszškai nužudyti.

Saugokimes skolu, nes jos gėda padaro.

Vienas jaunas vaikas, mylintis gardžiai pavalgyti, gražiai apsirėdyti, bet nenorintis dirbti, pamatęs, kad savo gspadinėi jau dikcziai įsiskolino, vieną gražų vakarelį, iszėjęs neva pasivaikszczioti, jau daugiau negryžo. Gspadinė klausinėjo pažystamų, ar kas nemate, bet nieks negalejo pasakyti, kur jos burdingierius dingo. Vaikas-gi persikėlęs į kitą valstiją (sztetą), apsigyveno pas kitą gspadinę, bet ir tą lygįn budu apgavo — iszėjo ir negryžo.

Praslinko jau keli metai. Žmonės jau užmiršo apie atsitikimą ir jaunikai-tis jautėsi suvis ramum.

Kortą, ant veselijos tapo pakvies-tas jaunikaitis į „brolius“. Džiaugėsi jis, nes tai jam labai „unaras“ buvo, kad jį į „brolius“ papraszė. Bet kas atsitiko? Kada „brolis“ atsisėdo už

stalo ir sau puikiai pradėjo linksmintis, priešjo prie jo meteriszke ir tarė:

„Ugi tai tu czia? Ugi ataduok man 7 dolierius, ką už burdą buvai kaltas!“

Jaunikaitis kaip ugnije degė. Norėjo bėgti, bet jam užstojo kelią kita moteriszke ir nugriebus jį už skverno, pradėjo rėkti:

„Pagavau tavę, pagavau! Dabar tu man nepabėgsi. Ataduok man 8 dolierius, ką pas manę įvalgiai, arba ne, tai tuojaus ataduosi policijai!“

Ir kas pasirodė? Ant anos veselijo buvo pakviesotos ir anos dvi senos to jaunikaiczio gspadinės, nes jos jau kitoje vietoje gyveno ir jaunikaių pažino. **Ž.**

Vietines Zinios.

Pereitą nedelę (14) czionaitinėj liet. Bažnyczioje prasidėjo Keturesdeszimts adynų nobaženstva, kuri pasibaigė utarnyko vakara. Svetimi kunigai buvo szie: Kun. S. Pautienius isz Mahanoy City, Pa., kun. A. Kaupas isz Scranton, Pa., kun. M. Szedydis isz Pittston, Pa., kun. J. Kaulakis isz Philadelphia, Pa., kun. V. Kudirka isz Hazleton, Pa., kun. J. Jaksztis isz Worcester, Mass. ir kun. B. Žindzius isz Elizabethport, N. J. Per visas tris dienas žmonelių buvo pilna. Iszpažinties iszklausė suvisz 1000 ypatų.

Juokai.

Senas jaunikas: — Vedimas, tai ira blogiausias daiktas ant svieto. Patvirtinimą matome tame, kad Minerva (iszminties dievaite) liko liuoso buvio.

Jauna naszlė: — Teip, ponas senas jauniki, bet kodėl užmirszai, kad Saliamonas iszmingingiausias ant svieto žmogus, turėjo tukstanti paczių.

Moteris: — Kodėl girtuokli lendi į balą? Ar tu aklas?

Girtuoklis: — Kokia tu kvaila! — Kaip parpulsiu, tai bus minksz cziau!

Advokatas: — Papildei didžiausią žmogūdystę, užmuszei savo tevą ir motiną, ką-gi jau besakysiu ant tavo apgynimo?

Kaltninkas: — Ponuli gal papraszyti sudzios, idant teiktųsi susimyleti ant manęs vargszo siratos.

Sunus: — Meldžiu mamos, pasakyk, dėlko tečioz teip galva nupliko?

Motina: — Mat, tėtis daug misionija.

S.: — O dėlko mama teip daug plaukų turi ant galvos?

M.: — Dėlko?... Nebuk teip zingeidus.

Supratimai.

Butinai reikia buti be galvos, kad pavelyt taszyt kuolelius sau ant galvos.

Kaip-gi tankiai visai yra tamsu galvose aiszkliai apszvietose.

Pajieszkojimas.

Pajieszkau Adolpo Žolino, kuris neseniai pribuvo į New Yorka. Jeigu kas apie jį žinotų arba jo paties meldžiu atsiszaukti ant tokio adreso:

Mr. Juozas Daukszys

41 Daugher lane,

Wilkes-Barre, Pa.

(16-7-11)

Atsiszaukimas.

Pradėjęs rinkti lietuviszkus priezodžius, patarles ir mjsles, szaukiuosi pagelbos tautieczyų Amerikoje ir Europoje, melddamas jų prisiųsti man savo rankius tame dalyke, jei kokius turi, arba suraszyti tiek priezodzių, patarlių ir mjslių, kiek kas atsimenta. Turėdamas atsakanczio didumo rankių, iszleis-siu savais kasztais knyžą su pažymėjimu vardų rinkėjų ir užraszytojų.

Rev. M. Szedydis,

St. Casimirs Church,

Pittston, Pa.

P.s. Meldžiu szį atsiszaukimą kitų laikraszczių atkartoti.

Atsiliepimas.

Mieli Tautiecziai! Reikalaudami nuo manęs „Žodinėlio“, teiktitės paraszyti gerai — aiszkliai savo adresą, nes daug kartų joku budu negalima perskaityti. Kas nemoka gerai raszyti pats, tegul papraszo kito.

Su gpdone

Kun. P. Saurusaitis.

THE LITHUANIAN WEEKLY
„ZVAIGZDE“ -- The STAR.

The only Lithuanian publication in New York, New Jersey & New England States, valuable advertising medium, executes translations and job printing in English, Lithuanian and all Slavish languages.

PUBLISHED EVERY THURSDAY

— AT —

94 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

A. BALTIEJUS, Manager

All Communications must be addressed:

„ZVAIGZDE“

P. O. Box 17, Station W. Brooklyn, N. Y.

RATES OF ADVERTISING ON APPLICATION.

Sanvaitinis laikrasztis

„ZVAIGZDE“

Išleista kas **CZETVERGAS**, 94 Grand Street.

Kaszuoja ant metu \$2.00, In uzmare \$2.50.

Ancetas Baltiejus, Dažurtojas

Korespondencijas ir laiskus su pinigais adresuokite

„ZVAIGZDE“

Station W. P. O. Box. 17. Brooklyn, N. Y.

TELEPHONE 2100 WILLIAMSBURGH.

žinios iš pasviečio.

Rosija.

Reikalavimai studentų Maskolijoje bus užgandinti; norint daug studentai nekalti nukentėjo, ale galutinai pasirodė, jog faktai revoliucijonizski buvo be jokio pamato. Valdžia Maskolijos isztyrinėjus bėgancius reikalavimus studentų, kad studentai tiktai reikalauja daugiaus liusybes nemaiszydami jokios revoliucijonizskos dvasios; kada studentai paskutinėje peticijoje paciam carui iszreiskė, pasirodo pagal naujausius telegramus, jog valdzia vėlei pavely laikyti prelekcijas visuose universitetuose.

Oras Lietuvoje.

Raszo isz Lietuvos apie ora, kad pabaigoj Kovo mėnesio buvo atleide, ant tu ly upelių net ledą buvo pradėję nesztai, bet apie pabaigą Kovo (laiszkas rasz-tas 28 dienoj Kovo) vėl užėjo smarkus szaltis ir vėla pažliugę vandens užsidėjo pluta ledo. Gaila vyturelių: vargszai buvo parlekę ir buvo jau pragyde pavasario giesmelę, bet, szalcziui užėjus, kaszin kur visi iszsikavojo. Kad nors nesuszaltų!

Aprika.

Tegyvuoja Boerai! Pagal naujausius telegramus skaitome, buk Boerai

pagavo į uelaisvę vieną isz garsiausių Anglijos generolų Aprikoje, generolą French su 500 kareiviais. Reikia žinoti, jog gen. French yra vienas isz isztikimiausių generolų generolo Lord Kitchener.

Jeigu teisybė, tai szitas atsitikimas yra didžiausia katastrofa dėl Anglijos. Czionai apsiereiskia ženklai, jog Anglijos galybė Aprikoje padarys, kaip amerikoniakai sako, „stop“.

Kynai.

Kynuose reikalai stovi po senove. Isz pradžių neva iszžiurėjo ant karės Japonijos su Maskolija už Mandziuriją, ale dabar dalykai nukrypo visai kitaip. Reikia žinoti, kad kur sziaurinė meszka (Maskolija) savo ranką įmovė, isz ten jau neisztrauks. Neva prisidėjo Japonijai sziokios tokios privilegijos ant Korėjos, ale kokios iszto bus pasekmės, nieks nežino, tiktai laikas parodys.

Amerika.

Ka vertas žmogaus mokslas.

Garsus lenkiszkas novelistas Sinkevyczia visam civilizavotam svietui labai žinomas. Kaip paduoda naujausi laikraszciai, žada iszduoti naują novelą, kurios titulas visai nežinomas, o anglikai iszgirde apie tą garsų rasztininką pasakė jau, kad pavelytų pirmiausiai tą negirdėtą reikalą iszversti į angliszką kallą, prizadedami mokėti premijos 25 centus už eilutę. Ką tai ženklina mokslas ir vardas žmogaus?

Kaip tai greit viskas pas amerikonus persimaino.

Keli mėnesi atgal, admiralui Dewey po suardymo supuvusios iszpaniszkos flotos Maniloje, New Yorke atidavė dieviszką guodone. Amerikonai savo entzjazme navet perstatė ant kandidato S.V. Amerikos, ale, o tempora, o mores, kaip greit viskas persimainė. Po kelių sąvaiezių dvasia amerikony visai užgeso, navet dovanotus Dewey'ui namelius norėjo atimti, o dėl ko? delto, kad apsipacziavo su katalike. Masoneriszkas business — sziądien „hosanna“, rytoj „nukryzevok“, tai politika Suvienytų Valstijų!

Austria.

Ciesorius Pranciszkus—Juozapas padovanojo \$392.000 (vieną milijoną guldenų) įrengimui tautiszko czekų muzėjaus Pragoje; tiepat suteikė bajorystės laipsnius Antanui Dvoszakui, garsiam kompozitoriui, ir Jaroslaviui Vachlickui, geriausiam czekų poetui. Kiekvienas

gali suprasti, tokia gausi dovana tapo padaryta, kad numalszinti czekus, kurie yra pasiryžę tol kelti vaidus ir trukszmus Austrijos parlamente, kol nebus suteiktos jiems lygios tiesos su vokiecziais.

Holandija.

Keletą dienų atgal buvo parėjusi žinia isz Amsterdamo, kad kaszinkas norėjo užmuszti prezidentą Transvaalijos Kruegerį. Dabar pasirodė, jog niekas nesikėsino ant gyvasties Krueger'o.

Iszpanija.

Pasidavus Aguinaldui amerikiecziams, czia yra manoma, kad maisztai Filipinuos neužilgo pasibaigs. Todėl valdzia pradėjo nerimti apie tukstantį savo kareivių, kurie vis dar randasi rankose filipinų, ir kurių amerikiecziai negali atgauti.

Nuo Motinėlės.

Praneszu visuomenei apie stovį „Motinėlės“ iki balandžiui szių metų.

Kovos mėnesyje tapo iszimtas isz Wilkes Barre'ų court'o charteris. Draugystė ant jo neszoja vardą Lithuanian Catholic Educational Society „Motinėlė“; inkorporatoriais yra kunigai: J. Žilinskas, M. Szedvydis, A. Kaupas, A. Milukas ir J. Kaulakis.

Stovis kasos iki 1 d. balandžio buvo szitoks:

Pasiliko nuo pereitų metų \$142.06
 Liet. szv. Petro ir Povylo parapija Homestead, Pa. paaukavo..... \$12.00
 Nuo baliaus Elizabeth'e, N. J.
 S. Makuoskas prisiuntė..... \$3.00
 Kn. J. Kuras paaukavo.... \$2.60
 Mėnesinės kun. Czepanonio, Kaupo, Žilinsko, Kuro, Szedvydzio ir Miluko..... \$17.00
 Viso..... \$176.66
 Iszleista už charterį..... \$40.00

Lieka kasoje \$136.66, isz kurių 91 dol. yra gelezinio kapitolo, 45.66 priklauso begantiems reikalams. Sziomis dienomis bus iszsiųsta 30 dol. paszalpos studentui Bern'o universiteto J. Petruilui.

Sekretorius kun. A. Kaupas.

KUN. A. BURBOS PAMINKLAS.

27 dieną kovo suejo trys metai kaip a. a. kun. A. Burba, Plymouth'o liet. parapijos klebonas, persiskyrė su šia pasaule.

Kun. A. Burba, atvykęs 1889 metuose į Ameriką, per 9 metus neįspasakytai daug gero padarė dėl Amerikos lietuvių, atskirdamas lietuvius nuo lenkų, organizuodamas parapijas, tverdamas lietuviszkas draugystes. Jam, su pagalba kelių kitų, menkiaus už jį intekmingų pas žmones lietuvių, pasi-

labo paszventė viską, ir pinigus ir darbą ir garbę.

Niekas tiek nepadarė labo Amerikos lietuviams, kiek padarė kun. Burba. Užtai jam mirus geri lietuviai pradėjo rinkti aukas ant paminklo ir tuose pat metuose, rudeniop, jau stojo, už visuomenės aukas insteigtas, gražus, didelis paminklas tam mūsų tėvui.

Paszventinimas paminklo atsiliko 27 d. kovo 1901 metų. Ant paszventinimo pribuvo keturios draugystės, vietinės

KUN. A. BURBOS PAMINKLAS.

sekė padėti fundamentą lietuviųstei Amerikoje.

Kun. A. Burba teip karsztai mylėjo lietuvius ir lietuviųste, kad gatavas buvo viską dėl jos paszvesti, viską atiduot. Gelbėjo jis studentus, einančius į mokslus, kad paskiaus turėti daugiaus apszviestų pagelbininkų lietuviųste reikaluose. Gelbėjo pinigais ir rasztais lietuviszkus laikraszczius kad žmonės turētu ką skaityti. Gelbėjo visus ir viską, isz ko mislino kad Lietuva turės naudą ir paguodą.

Smertis jo buvo labai liudna. Mirė apleistas nuo daugumo tų žmonių, kurių buvo didžiausiu geradėju, dėl kurių

parapijos: szv. Antano ir szv. Izidnriaus isz Edvardsvilles; szv. Jurgio ir szv. Petro ir Povylo isz Luzernės, o Plymoutho draugystės, kurias a. a. kun. Burba suorganizavo, kurioms tarnavo, kur instatė parapiją, suvis neb'ėjo, kaip priesz 3 metus ant pagrabo, teip ir dabar ant paszventinimo. Tokia yra užmokestis kartais žmonių už gerą, kurį dėl jų padarei.

Nežiurint vienok ant Plymoutho, kun. Burba yra ir bus guodojamas visų lietuvių ne vien Amerikoje, bet ir Europoje per ilgus laikus.

Amžiną atsilsį tam mūsų geradėjui.

AUSZTANT.

T. T. Ježo apysaka.

LIFTUVISZKAI ISZGULDĖ JONAS MONTVILA.

— o —

(Tąsa).

— A..... — atsišaukė — ant ko?..... ne klausiu..... žinau... Tegul jus Dievas laimina.

— Iš kur tu, Maika, čia atsiradai? — užklausė sunus.

— Aš čia ateinu kas rytas — atsiduso.

Pamačius kryžių ir evangeliją, priešo, persizegnojo, pabučiavo Evangeliją ir kryžių, ir sudėjus rankas ant krutinės tarė:

— Aš čia su suneliu kalbu. Išplėšė man ir vieną, ir kitą, per Dragoną kas dien siunčiu kalbą pas Dievą, o visados vieną, visados už Bulgariją, už kurią jiedu praliejo savo kraują. Auka tokia turi patikt Dievui. Vaikeliai mano..... suneliai!.....

Balsą jos sprangino gaikščiøjimai. Vienok neverkė. Valandėlę tylėjo, nusišluostė ašaras ir tarė:

— Tai gerai, kad jus ant Dragono kapo priesięg sudėjote..... Jis tą priesięgą nuneš Dievui, o Dievas jus sudys, jeigu ją užmiršite. Eikite dabar sau su Dievu, aš noriu likti čia viena.

Jaunikačiai vienas po kito priėję pabučiavo jai ranką, o ji kiekvieno galvą peržegnojo. Atsitiko tai iškilmingai, perimančiai, juo labiau, kad tai dėjosi ant kapų, vos pasirodžius ant regačio saulutei.

Rasa ant žolynų blizgėjo nuo jos spindulių. Viršų kapinių skriejo čiulbėdamas vyturiukas, o Dunojus buvo apsaubtas miglomis. Paskiausia prie jos priešo sunus ir kada pabučiavo ranką, ji paėmus jį už galvos tyliai kalbėjo.

— Oh! tavo galva..... ta galva..... Dievas pasigailės manęs našlaitės..... Bet šventa Jo valia..... Vienok, suneli, buk at-sargus.....

Peržegnojo jį, jie visi atsitolino.

Ant rytojaus anksti Nikola, persirengęs kaimiškomis drapanomis išėjo iš miesto keliu, vedančiu link Šumlos. Niekas jo netrukė, nieks nesulaikė. Kitaip vienok dėjosi su Stojanu. Tas surištas su Hadži Christu, negalėjo liuosai viską daryti. In Bukareštą važinėti jįsi galėdavo, neužtrukdavo ten ilgai ir dengėsi prekybos reikalais. Hadži Christu truputį dasprasdavo, giliaus vienok į tą dalyką nesikišo. Dabar-gi, kada jam Stojanas pasakė, kad apleidžia jį ant ilgiaus, išvažiuos į Bukareštą ne dėl prekybos reikalų, Hadži laikė sau už priderystę pakalbėt su juom.

— Ne buk kvailas — pradžė. — Žmogus nešioja ant sprando tik vieną galvą.....

— Žinau tai, Hadži — atsakė vaikas.

— O jei ją palydėsi?.....

— Ankščiau ar vėliaus, o ją visgi turiu palydėt — atsakė. — Neamžinai jug čia mes gyvename.

— Žinoma, — atsakė Hadži ir pamislįs dadurė. — Žinok, kad savo esnafo nesinešiu su savim ant kito svieto, esnafas liks Ilenkai..... Supranti?.....

Stojanas dirstelėjo Hadžiui į akis.

— Ką? — užklausė paskutinis — Eini?

— Einu — atsakė — ir sugrįžšiu.

— Sugrįžk, nes tavo bus kaltė, jei tavo vietą užims kas kitas.

Petras geras vyras, žiuri esnafo ir moka vesti skaitlius.....

Stojano tas negalėjo sulaikyti ir nesulaikė. Dieno jo išvažiavimo Ilenka atlanke Oną. Pirmutiniu jos užklausimu buvo Nikola.

— Kas su juom atsitiko?

— Nežinau, atsitraukė.

— Ar sugrįžš?

— Nežinau, gal sugrįžš.....

X.

Po išnykimo Ruščuke Stojano ir Nikolos perplaukė keli mėnesiai laiko. Dalykai ėjo ten po senovėi. Boba Mokra triusėsi namuose, Petras vedė prekystę. Namuose Hadži Christu teiggi nicko neat-simainė, tik Ilenka tankiaus buvo užsimislįjus. Ant to vienok nieks neatkreipė didelės atydos. Bene neturi apie ką mąstyt jaunos mergi-nos? Ateitė kiekvieną merginą baisia užima. Tai-gi nieks to netė-mijo — nė tėvai, net nė boba Vielki, kuri buvo dar nešiotė Ilenkos. Suvėjus su Ona ji visad atkreipdavo kalbą apie Nikolą. Visada šį-tą atrasdavo kalbėti apie jį. Kartą atsišaukė:

— Tetė pavarė čiraką, teip kaip Petras Nikolą.

— Lyg jį Petras išvijo? — priešinosi Ona.

— Girdejau, kad po truputį pradėjo vaginet.

— Ką tu kalbi! — sušuko pasipiktinus Ona.

— Girdejau.....

— Neteisybė..... Buvo tai vaikas, kad jam motina būtų tukstantį grašių patikėjus. Ne, jis nepavogė nė už pusę grašio! Nel-ne! Buvo tai labai geras vaikas.

— Geras..... — atkartojė Ilenka.

— A..... kaip cukrus.....

— Teip saldus.....

— Saldus..... o teip, kaip ugnis.....

— Tu perdaug jį giri — atsišaukė Ilenka.

— Giriu?..... Sakau tik teip, kaip buvo..... Ką, ant ga-

lo, mano pagyrimas ar papeikimas.....

Ona, kuri labai atjautė atlankiusias jų namą nelaimės, pasi-rįžo eit į klioštorių, ir per tai jos pagyrimas Nikolos turėjo didelį pas Ilenką vertę. Kalbėjo apie Nikolą nesiiinteresuodama juomi. Ilenka sumaniai išvedė kalbą apie vaikina, apie kurį Ona nedaug ką papasa-koti teturejo. Žinojo jį kaip gerą darbininką, kartu su juom vakarie-niaudavo; klausė jo kalbų su motina ir su broliu, nors pati tose kalbo-se dalyvumo neėmė dėlto, kad mislijo apie kit'ką. Misliis jos užėmė klioštorius šv. Spaso Rumunijoj, į kurį rengėsi ir jau gal but nuvykus, kad ne motina ir Petras.

— Palaukk... apsimislyk, kad paskui nesigailėtum — kalbėda-vo jiedu.

Ir Ona laukė, mislijo ir vede tikrai zokonišką gyvenimą. Nuolat nešiodavosi ražančių, meldėsi, pasnykavo. Mahale ją skaitė šven-ta; vali (gubernatorius), kurs žinojo apie bobą Mokrą, pasielgimą jos dukტės skaitė kaipo sugražinimą lojaliskumo namui, iš kurio išėjo du maištininkai. Petras karštai užsiėmė prekyste, sesuo jo darė iš savęs auką, ir pašai rodėsi, kad prie tokių aplinkybių negal but kokių tai pa-šalinių mierių.

Vienok mieriai buvo.

Penki prisiegtė varė propagandą tarp jaunimo ir metė galybes užgintų raštų. Raštai tie, nejuo dabar jau tik į skaitinyčią, bet nežinia iš kur imdavosi namuose, krautuvėse, kavinėse, visur, ir ne tik pas bulgarus, bet ir pas rumėnus, grekus, net pas turkus.

Dasigaudavo tie raštai kokių tai slaptungo keliu, kurį Aristar-chi-bej veltui norejo surasti. Kartas nuo karto atsiūkdavo areštai, bes iš to nieko neišėjo, nes areštuoti ant tiek buvo kaltais, kaip ir pats pašą. Jisai ir gaudavo raštus.

Baugino tai valdžią, tai konsulius. Ant šių pastarųjų ypač di-delį įspudį padarė tula proklamacija, lytintis kaip Turkijos, teip ir ki-tų vicšpatysčių. Viens iš tų ponų su dokumentu po skvernu nuėjo pas vali ir pasveikinęs parodė jam corpus delicti.

— Žinai tą, eksclencija?

Paša išsiėmė iš po priegalvio tokią pat proklamaciją ir parodė konsuliu.

— Ką tai reiškia? — užklauso perstatytojas civilizuotos viešpa-tystės.

— Civilizuojamės — atrėmė pašą.

— Vienok teip negal but.

— Ar Berlyne kitaip yra?
 Konsulis truputį permislijęs tarė:
 — Kad Ruščuke galima but surasti galą siulo, gal juomi daci-
 tume iki kamuolio Berlyne..... Ekselencija didei patarnautum tvar-
 kai suredymo.

— Pas mumis viskas buvo tvarkoje kol europiška politika
 neįsisakverbė.

— Ar tai reiškia, kad norisi nusiplaust rankas?.....
 — Visai ne. Pasidrašinai tik parodyti ant kiek mes darbavo-
 mės dėlei tvarkos užlaikymo.

— Bet šis dalykas apeina teip jums, kaip mus.

Paša patraukė pečiais.

— Dirbome mes..... Drašumas komiteto įgriso mums. Iš-
 leidau prisakymus. Dariau ant komiteto medžioklę..... jieškome jo
 miestuose, kaimuose, kalnuose, kloniuose, laukuos.....

— Ką jis veiktų laukuos?.....

— Nieko – atsakė paša. – Eina apie padarymą įspudžio.....
 Medžioklė komiteto nesugaus, bet žmones įbaugis..... komitadžius
 pastatys ant vieno laipsnio su haidukais, vagimis, žmogžudžiais.....

— Tad nebus ko karti?

— Ij..... – linktelėjo paša galva. – Dėl kartuvių rasis kas
 toks, ant kurio galima bus sukraut kalnę komiteto.

— Bet vis-gi reikia darodymo – patėmijo konsulis.

— Darodysime, nors ir be to galima apsiesti; bet kad civilizuo-
 jamės, liepiau Aristarchi-bejui išdirbti programą reprezentacijos provų
 ir sudo. Užprašysiu ant regyklos viaš konsulatą..... Turėkim viltį,
 kad regykla bus interesinga.

— Aktorių dar nėra.

— Uhm..... – suniurnėjo paša. – Aristarchi-bej režisierius
 regyklos, turbūt jau turi kokius pažvelgtus, dėl kurių medžioklė išdirba
 reklamą.

Lytėjosi tas pastatytų prie kelių sargyby, ant kurių vienos užė-
 jo Stojanas Krivėnoj. Stojanas persirengė, pernakvojo, o ant rytojaus
 švintant išėjo su tėvu prieš mehana, kur po lazdynu miegojo sultono
 karžygiai. Miegojo net tas, ką turėjo stovėti ant sargybos ir dabort
 tiltą. Užmigo iš netyčių. Atsirėmė į medį, po to prisėdo, akys neno-
 roms užsimerkė, pakrypo ir užmigo. Gulėjo tai ant šonų, tai kniupš-
 ti. Viens tik miliažimas gulėjo aukštienikas ir leido balsą per nosį pa-
 našų į triubų balsą, padalinto ant tonų, tai aiškių iškilmingų, tai dus
 lių, tai vėl švilpiančių.

— Ar tai žmonės? – atsišaukė Stojanas žiurėdamas iš tolo ant
 sultono karžygių.

— Kaip miegame, panašūs esame jiems.

— Ne tame, tėje, dalykas.

— Na? – užklauskė mehandžas.

— Mus galima prilyginti prie žvėrelių, sultoną prie medėjo, o
 juos?

— Šunes, žinoma.

— Norisi – tarė vaikas – paimti vieną šišaną (šaudyklę) ir
 kiekvienam pačilių įsmeigti dzidą tarp šonkaulių.

— Kas iš to išėitų?

— Septyniais turkais butų mažiaus?

— Mano namuose negalima.

— Ha! – atsiduso Stojanas – kaip negalima, tad sunku, ant
 galo pasakiau tai, vat..... kad ką nors pasakyt. Tegul sau sveiki
 miega, man reikia pamislyti apie sugrįžimą į Ruščuką.

Senis palingavo galvą ir tarė:

— Jau kad čia stovi sargyba, tad turi stovėti ir mieste.

— Jeigu teip sergsti, kaip šitie.....

Peto pakratė galva.

— Vaziuos čia už kelių adynų totorius (pačtorius), tad tavę
 paims; tuo tarpu atsitraukk miliažimui iš akių.

— Eisiu į kaimą.

— Eik.

— Groždanas ar namiej? – paklausė.

— Namiej'. Vede jau, žinai?

— Žinau, paėmė Balkaną.

— Gyvena dabar, ana tenai – tarė rodydamas ranka į pirkte-
 lę, stovinčią gale kaimo.

— Tenai pirma gyveno Stepas – patėmijo Stojanas.

— Teip, bet jis pardavė Groždanui, o pats išsikraustė net į
 Bielą.

Tuo tarpu po riešučių davėsi girdėt knarkimas. Knarkė mi-
 liažimas, ant kurio užpuolė musės. Vieta savo pasivaikščiojimo apsi-
 rinko jos miliažimo burną, ypač vietą apie nosį, ir nepaisydamos nė
 knarkimo, nė putimo, pakilo ir vėl ten tupė. Jos tai iššaukė knarki-
 mą, kurs atkreipė Peto ir Stojano atydą.

— Bunda – tarė Stojanas.

— Ne dar, bet tuoj pabus. Prakeiktos musės neduoda jam
 miego. Eikie jau.....

Stojanas nuėjo. Ant slankščio jį pasveikino jauna daili pora,
 ypač Groždanienė turėjo savyje tą gražumą, kuriuom atsižymi tik so-
 diečių moters. Stojanas pasveikino ją kaip seną pažįstamą.

— Kas gero girdėt pas jus?

— Viskas po senovei – atsakė Groždanas.

— Ne visai po senovei – patėmijo Stojanas. – Seniaus Krive-
 noj nizami nestovėdavo.

— Kad juos nubaustų – sušuko moteriškė. – Šiandien mės tu-
 rime parengti jiems valgi.

— Ar norėtumėt jų atsikratyt?

— Tegul sau atsitrauktų.

— Ar ant visada, ką? – užklauskė.

— Neverkčiau, kad ir niekad jų nematyčiau.

— Nors jie visai iš Bulgarijos išėitų?

— Iš Bulgarijos? – paantrino moteriškė balsu, reiškančiu,
 kad to žodžio gerai nesuprato.

— Iš mūs memleketo (tėvynės) – atsakė Stojanas ir pradėjo
 aiškint, kas tai yr' Bulgarija.

Kalbėjo apie rubežius, išskaitė upes, kalnus, kaimus, miestus,
 apskaitė plotį, pasakojo apie žmones. Moteriškė klausė laikas nuo
 laiko išreikškama savo nusistebejimą:

— Bre..... bre.....

— Tai matot, kad tik žmonės užsimanytų ir susitartų, išvėtų
 visus turkus.

Perėjo jis į rubežius propagandos, kurioje teip išsilavino besi-
 sukindamas tarp žmonių, kad jaunus Groždanus pertikrino be sunku-
 mo apie reikalingumą ir galėjimą atsikratyti turkų valdžios.

— Reikia tik norėt – kartojo – norėt ir stot priešai.

Mokino proza ir eilėmis:

„Ne klaniam sia nizko

Ni pred jedin vol —

A za podlecite

Imam bukov kol.“

(Nesiklonioju žemai nė prieš vieną jautį, o ant niekadėjų tu-
 riu buko kuolą.)

Pasakojimas jo labai užėmė Groždaną ir Balkaną. Insiklausė,
 o laikas plaukė. Ant galo moteriškė atsiminė, kad jai reik rengt
 valgi.

— Ach! – sučuko – nugį jau laikas gamint valgi nizamams:
 Papjauk šitą ėruką – tarė vyrui – aš einu vandens.

— O aš – atsišaukė Stojanas – pasėdėsiu jus grinčioj, nes ni-
 zamams atsitraukiau iš akių ir nenorėčiau, kad apie mane jie žinotų.

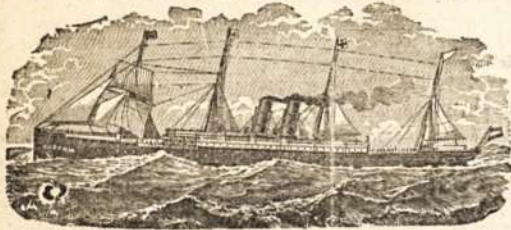
— Sėskis čia prie ugnelės – ragino Groždanas.

(Toliaus bus).

MAX KOBRE**Lietuvizska Banka**

40 Canal Str., — 142 Division Str.,

New York.

Prieteliai! duodu jums žinių, kad mes parluodam Szifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausią prekę. Esu užvirtintu agentu ant linijų, North German Lloyd Bremen; Hamburg American Line Hamburg; Red Star Line Antverpo ir Netherlands Line Rotterdam. Sumeziame pinigus, kuriuos jūsų prieteliai gema į 15 dienų. Musų kanto roje galite susiszncketi lietuvizskai ir lenkiskai. Atekite ir persiludykite, kad mes per 25 metus su kožu kpsiejome teisingai. Teipogi parluodam tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinat kad mes priimam p'ingus į depositą bankos ir mo kam po 3½ procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir virszaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesios. Padėti ir iszinti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų ir nuo 4 iki 8 vakarai vakare.

Temikit Lietuviai

Sutrupmytas Lietuvosz-kai-Angliskzas Žodynėlis, sudėtas ir iszduotas kun. Petro Saurusaičio, Waterbury'o Conn. klebono.

Yra tai labai naudinga del lietuvių knyga, nes ne vienam atsitikime bus ji lietuviams didele pagelba.

Galima gauti pas patį autorių arba „Žvaigždės“ spaustuvėje.

ZVAIGŽDĖS AGENTAI:

- Povylas Gaižauckas,
24 7th Str., Mahanoy City, Pa.
- Jonas Grinius,
24 Dray ave., Waterbury, Conn.
Jis yra agentu ant visų New Eengland valstijų.
- Juozas Kasulaitis,
74 Carrol str., Pittston, Pa.
- W. Daunora,
Brooklyn, N. Y.
- Antanas Szileika,
Spring Valley, Ill. ir apielinkej.
- M. Szvernickas,
146 Roebling Str., Brooklyn, N. Y.
- M. Czeponis,
72 Jubilee Str., New Britain, Conn.

- Mikolas Miskunas,
8 Belmont ave., Newark, N. J.
- J. Macziulaitis,
165 Ferry Str., Newark, N. J.
- J. Rabikauckas,
312 Water Str., Brooklyn, N. Y.

KELIAUJANTIS AGENTAS

Andrius Mikalauskas,
25 W. 2-nd Str., South Boston, Mass.

Michael Bershatzky.

RUSKOS IR TURKISKOS MAUDYNĖS.
Viską užlaikoma crystal. Atskhrus kambariai del vyrų ir moterų. Atdara nuo 8:00 ryto iki vakaro.
72 Seigel Street.
Bel. Manhattan and Graham Ave., Brooklyn, N. Y.

GEO. SCHOBER,

Pardavinėja visokias mėsas, kaipu tai:
Jautiena, Avincziena, kiauliena, deszras ir teip visokias importavotas ir czionaitines mesas.
92 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

„Saule“

Vienatine du-kart nedėlinė gazieta iszeinanti Amerike utarnyke ir pėtnyčioje, kasztuoja ant meto \$2.50, į užmarę \$3.50. Kas užmokės \$3.00 tai aplaikys „S.“ ir „L. V.“ In užmarę „Saule“ ir „Linksmas V.“ \$4.50.
Adresavokite:
D. T. BOCZKAUSKAS,
520-522 South All., Mahanoy City, Pa.

SIUTAI! SIUTAI! SIUTAI!

Geriausios visokio kaino siurtausios matarijos, drupkės t. i. daug pigesnės dyk sykj pas mus, o per-

Skaityk! Skaityk! Skaityk!

O perskaitęs neužmirszk, kad jeigu pas mus užsteliuosi siutą, tau jis tiks teip kaip apgijęs dėpto, kad mus kriaucziai moka dirbt gerai ir greit. Ateik, o nesigrandysi. Pas mus gausi drapanų kokių tik nori. Neužmirsz vietą ir numarą

LEWIS Bro's,

48 Grand Str.,

Brooklyn, N. Y.

S. GINSBURG,

PARDAVINETOJAS LAIKRODELIU, IR TEIP VISOKIU AUKSINIU IR SIDABRINIU DAIGTU. PATAISYMAI UŽ ŽEMIAUSIAS PREKES. TEIPGI PUIKIU AUKSINIU IR SIDABRINIU LAIKRODELIU IR LENCIUGELIU. SIENINIU LAIKRODZIU SKAMBINAMI LAIKRODZIAI NUO 60c. AUGSZTYN.

51 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.

Pirmas Lietuvoszkas

BALIUS**- IR -****KONCERTAS,**

ant Gerkinio salės
89-93 Grand Str.

— parengtas per —

Lietaviu Teatraliszka kuopa.

Perstatymas bus 21 Balandzio (April) 1901 m.

Bus puikus perstatymas visokių sztukų, ir teip visokių užimanczių baikų. Sztukas rodys p. J. Palkauskas ir kiti gerai iszsilavinę komedijantai.

Apart visko bus vyras kurs parodys savo nežmoniskzas pajiegas lengvai pakeldamas 3500 svarų.

Tikietas vyrams 25c.
moterims ir mergoms 15c.

Prasidės 7:30 vakare.

Muzikantai grajins po vadovyste prof. L. Wizlainskio.

Nuoszirdžiai užpraszo visus teatraliszka kuopelė.

DR. LEO. LANDES,
LIETUVISZKAS DAKTARAS.
124 E. 24 UL., NEW YORK.
Garsingas gydytojas vyriskų ir moterų ligų. Mokinio-4 universitete New York; praktiko-10 ligonbuciuose Wieda, Berlyne, karališkoje mokykloje Londone, buvo perėdėtinu mokslo Lebanon, Halleve, Port Graduale Hospital College ir t. t.

USZTIKIRNA ISZGYDYMA
visų slaptų ir paprastų ligų, kaip tai: plaučių, kepenų, skaudėjimą vidurių, žalvos, nepomietų, apalpiną, skaudulius, žaidas, tinimą, moteriškas ligas ir nevalsingumą. Gydomai nerviskų ligų reikia naudoti elektrikinias prietaisus.

LIGAS LYTISZKU DALIU
Izgydyti 1 keles dienas, teigti ligas pilvo, uždegimą žarnų, išdžiovimą pieno, skaudėjimą šlapio, nosies, akių, ausų, nustojimą pajėgų ir t. t. Izgydyti užtikrinu kiekvienam atsilikimo. Chroniškas ligas gydan pasekmingai, ir slėpimas ligas užtikrinu slaptų būj.

Dr. Leonard Landes,
134 E. 24-th str., cor. Lexington ave.
Ofiso valandos: 1 nuo 9 rito iki 1 popiet
1 nuo 5 po piet iki 8 vak.

Nedėlionis: 1 nuo 8 iki 10:30 ryto ir
1 nuo 2 iki 5 val. po piet.

RODA PER GROMATA DYKAL
Užprasdydami gyduoles prisiųskit \$1.00.
Jeigu sergi tai parasyk kiek turi metų, kiek svėri ir aprasyk savo ligą, o a-z prisiųsiu gyduoles kurioms izsigytoj.

CAECILIA HALL,
GEO. SCHMIDT, PROPRIETOR.

Užlaiko visokių gėrymus, kaip tai:
* VYNA, SZNAPSA IR ALU. *
No. 101 & 103 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

Teigti yra puiki salė dėl mltinių, vese-
lijų ir telp visokių susirinkimų.
Czion Szv. Juozapo ir sav. Kazimiero
draugystės laiko czion savo susirinkim-
mus.

„KATALIKAS“

Lietuviszkas Sanvai-
tinis laikrasztis.

Iszeina Chicago, Ill.

Kasztuoia ant me-

tu \$1.50.

Norinti uzsiraszyt, tu
ri adresuoti:

Katalikas Publishing Co.,
3222 Auburn Avs.,
Chicago, Ill.

LIETU VISZKA APTE A
IR
BROOKLYNO PACZTA,
(S. S. No. 23.)

Pilna visokių aptiekoriszku tavoru. Turi visokių Europisz-
ku ir Amerikoniszku gyduoliu, kaip tai (teisingiausia) lietu-
viszką TRAJANKA ir teip visokių žoliu, szaknu — ko-
kiu ant svieto randasi ir nuo visokių ligu.

Aptiekoj visada galima szaukt daktara uz dyka.

Ateszaukentiems per gromatą aprasantiems savo ligą
duoda rodas ir prisiunza gyduoles per pacztą arba ex-
pressą. Aptiekoj galima susikabēt lietuviszkai, lenkisz-
kai, rusizskai, vokizskai, anglizskai ir visokiom kalbom.
Receptus sudedam nuo visokių daktaru Amerioniszku ir
Europiszku.

Money Orders ir registravotus gromatas galito siust iz
czionais.

64 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
Carl & Buchbinder,
TELEPHONE CALL 1426 WILLIAMSBURGH.

MOKSLIŠKAS IR LITERATIŠKAS LAIKRAŠTIS

„DIRVA“

Išcina kas trys mėnesiai, pavidale knygos nuo
100–160 puslapių ir daugiaus. Kaštuoja \$2.00,
(8 markės, 10 frankų) ant metų.

Dirvos siekiu yra per išleidimą moksliskų
knygelių pakelti mūsų literatūrą. Autoriai
rankvedžių įvairių mokslo šakų Dirvos išlei-
tuvėje ras pagėdaujamus išleistojus, kurie jų
veikalus gražioje ir pritinkančioje formoje pa-
duos į lietuviškos visuomenės rankas.

Visi platesnių pažiūrų tautiečiai pripažino Dir-
vą už prakilniausią laikraštį, atnešantį garbę
mūsų literaturai.

Kožnas prakilnesnis lietuvis privalo papuošti
savo namą Dirvos knygelėmis.

Norinti gauti Dirvos numerį ant pažiūros turi
prisiųsti 50 centų; už dyką siųsti savo knygas
ant pažiūros Dirvos redakcija negali, nes jų
išleidimas brangiai kaštuoja.

Patrijotiškos draugystės arba kuopos, imdam-
mos po kelis arba keliolika egzempliorių, gau-
na Dirvą daug pigiaus.

Rašant ir siunčiant pinigus ar rankraščius,
reikia padėti tokį antrašą:

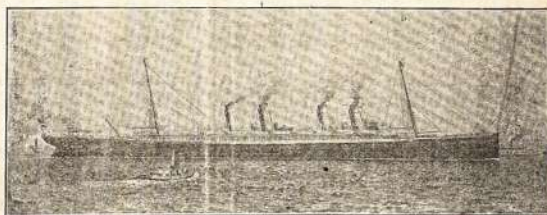
REV. A. M. MILUKAS, Shenandoah, Pa.

BISCHOFFS-BANKING-HOUSE

uždėta 1848 m. te

Nome Staats-Zeitung, prie užvažiavimo ant Brooklyno tilto, New-Yorko

Siunziamė pinigų į visas dalis svieto pigel, saugel ir greitai

ISZDUODAME SZIPKORTES IN EUROPA IR ISZ EUROPOS.

Bankoje savo visados laikome daugybę pinigų dėl izmainymo, kaip tai:
Maskolijos rubliu, Vokietijos markių, Austrijos guldenų ir t. t.

Dabar sineziam pinigų tiesiog į namus:	100 rublių	už	\$52.50	100 rublių	už	\$52.50	100 rublių	už	\$52.50
50	25	20	15	10	5	\$26.50	\$13.25	\$10.75	\$8.13
5						\$5.50	\$2.88		
Szipkortės (laivakortės) į Europą:	Isz Hamburgo į New Yorko ant greit- Isz New Yorko į Brema ant greitlaivio (Express)	Isz Hamburgo į New Yorko ant greit- laivio (Express)	ant regulariszko laivo \$33 ant regulariszko laivo \$30 ant regulariszko laivo \$30	Isz Antverpo į New Yorko Isz Rotterdamo į New Yorko	\$33 \$34.— \$38.50 \$38.50				

Dėl artesnės žinios raszyk į

Bischoffs Banking House,

2 Centre str. (Staats-Zeitung Building, New-York)

Nedėlioje Banka atvira nuo 10 iki 12 val.

NAUJAI INTAISYTA

„ZVAIGZDES“

★ SPAUSTUVE ★

Atlieka visokius drukoriszkus darbus gerai, pigiai ir greitai:

DRUKUOJA KNYGAS, CIRKULIORIUS, KONSTITUCIJAS DEL DRAUGYSCZIU, GROMATAS, VISITING, BUSINESS CARDS IR

VISUS KITUS DRUKORISZKUS DARBUS.

Kas darba paves, nesigraudys.

★ ★ ★

SPAUSTUVE YRA PO NUMARU

94 GRAND st.,
BROOKLYN, N. Y.**Sveikata! -- Ilgas Gyvenimas!**Teip visi sako, kurie perka valgius nuo **J. Krauczeliuno**. Jo satorias visada yra pripildytas szvieziais tavorais, kuriuos pardavineja daug pigiau kaip kiti. Uzczedyk pinigus ir sudrutik savo sveikata pirkdamas valgius pas**J. Krauczeliuna,**

118 GRAND STR.,

BROOKLYN, N. Y.

JAMES J. MCGINTYLAIDOTOJAS LAVONU IR BALSAMAVOTOJAS
PRIE LIETUVISZKOS PARAPIJOS BROOKLYNE.

Laidoja

visokiu

ant

kapiniu.

PARSAMDO KARIETAS ANT SZERMENU, VESELJU IR
KITUOSE REIKALUOSE LABAI PIGIAL.Gyvenimas ir kancelarija po No. 72 South 2-nd Str.
Stonia po No. 76 South 1-st Str., Brooklyn, N. Y.

Stonia atdara diena ir nakti.

Telefonas 559 Williamsburgh.

FR. PUSTET & CO.

Atlikti visokius drukoriszkus darbus del szvento Tevo ir szv.

Ritu Kongregacijos.

Iszduoda ir parduoda knygas visokiose kalbose, kaip tai: lotyniszkoje, prancuziszkoje, angliszkoje, vokiszkoje, lenkiszkoje, lietuviszkoje ir kitose.

Dirba pas save ir pargabena isz uzmarcs visokius baznytinius daiktus kaip tai: arnotus, kopas, kielikus, liktorius, szventuju stovyklas ir t. t.

Teipgi parduoda Szkaplierius, Razanczius, ignoselius ir visokius szventuju pavekslus.

Visus daiktus laiko ko geriausiai, o parduoda ko pigiausiai.

52 Barclay str.
New York.

TELEPHONE 4548 COTLAND.

Turi didelius sklodus, Ryme, Ratisbonoje, Cincinairi ir New York'e.

SLAPTYBE.

Skaityk szita su atyda; gal szita ar kita sanvaite, reikalaujai mano pagalbos. Per daugeliu metu asz uzsiemiau gydyti vien tik vyriszku ligu, neziurint isz kokios priezasties kilusiu kaipo tai: Silpnuma lytiszku daliu, ligas paeinvociazas per iszdykima jaunystėje, negerus sapnus, uzsikretimus: tiningu ingstu, baltus tekejimus, uznuodijima kraujo (pradzioj arba isisenėjus), iszbirimą szaszais ant lytiszku daliu, skausmingus szlapinimus, sutinimus, sulaikyma szlapumu, syphilis, pusles ligas, ir kitokius prietikus kaipo netikima prie apsiavedimo, plautj, uzpavietrijlma ir t. t. Visi kutrie nestboja sunkios ligos arba yra pripazinti uz neiszgydomus per kitus daktarus, uzprasau atsilankyti pas mane. Asz iszgydau kada kiti negali. Netrotyk laiko su patentuotomis gyduole mis ir nesuprantanciais aptiekoriais. Mano ofiso praktika yra didziausia New Yorke. Ne bijok, ateik, o busi iszgydytas per Sena Daktara Bryan.

PASARGA. Vyras siekiantis iszgydyma slaptungos ligos ne tur meginti. Uzozedyk pinigus laika ir skuusmus gydydamasis mano budu. Asz tik vyrus gydau. Perziurejimas uzdyka. Aiszkliai yra matoma, jog asz galiu geriau gydyti kaip familiju daktarai, katrie megina gydyti kiekviena liga. Netrukdyk laiko meginimais. Asz greitai gydau uz pigu mokesti.**Sianas Daktaras Bryan,**

249 East 21st Str., kamps 2nd ave.,

New York City.

Rodas davineja uzdyka. Vidutinė mokestis sykiu su gyduolėms. Iszkirpk szita ir paduk serganciam draugui. Ofisas atdaras kasdien tiki 8, nedeljo tik popiet.

KNYGOS

gaunamos „ŽVAIGŽDĖS“
Spaustuviųje.

- Basanavicius Dr. J. Medega mūsų tautiška vaistūnystai. Shenandoah, Pa. 1898 m. pusl. 38 su 2 autorius paveikslais 40 c.
- Lietuviškai Trakiszkos studijos. Shenandoah, Pa. 1898 m. pusl. 123..... 60
- Lietuviškos pasakos pusl. 192 pasakų 200..... 1,50
- Bernatavicius. Pajauta Lizdeikos dukteris arba Lietuva XIV simt. metije. Istorizska apysaka. knyga I Shenandoah, Pa. 1898 m. pusl. 155..... 60
- Kun. A. Burbos Prozaiziski raszta. Labai gražios apysakėles. Naujas perspaudimas. Shenandoah, Pa. 1900 m. pusl. 156..... 80
- da. Kiziskos dainos Traku paviete užraszytos..... 75
- jo. Kijonas Donelaitis. Raszta. nezyketuri meto laikai. Shenandoah, Pa. 1897 m. pusl. 134 40
- szita. liku Baznyzia ir mokslas pagal prof. Zahna..... 20
- mas. Lietuviszki dainiai prazniozije XIX szimtmeczio. Kliainiziskai tautiziskas periodas. Shenandoah, Pa. 1958 m. psl. 53 40
- grud. dega Simano Daukanto biografiejai. Su 14 paveikslėliu. Shenandoah, Pa. 1898 m. pusl. 128 prekė..... 1,00
- ron. ilukas kun. A. Rankvedis Senovizskos Istorijos pagal Fisherj T. Gazem ir kitus. Knyga I Rytu szaly su 14 paveikslėliu. Shenandoah, Pa. 1898 m. . 50
- ny. Rankvedis Senovizskos Istorijos. Knyga II pagal Fisherj ir kitus su paveikslėliais, Shenandoah, Pa. 1898 m. prekė..... 40
- sl. ik Lietuviszkas Albumas. Dalis I. Paveikslai istorizski vietu ir kitokiu. ir paveikslai lietuviszku naminiu ir iszdarbiu. Shenandoah, Pa. 1900 m. prekė..... 50
- Meris P. Populiariszkas rankvedis Fizikos, su iliustracijoms. Shenandoah, Pa. 1899 m. pusl. 102 prekė..... 75
- Radzeviciute M. Anima Vilis. Apysaka. Lietuviszka vertė Jonas Montvila. Shenandoah, Pa. 1898 m. pusl. 169 prekė..... 75
- Sienkievicius H. Tvanas. Vertė K. A. K. dalis I. Shenandoah, Pa. 1900 m. pusl. 178..... 80
- Tvanas. Dalis II, Shenandoah Pa. 1900 m. pusl. 194. Puikiausia apysaka lietuviszkoje kalb. 1,00
- Duonos jieszkotojai. Lietuviszka izsguldė V. Stagaras. Shenandoah, Pa. 1897 m. pusl. 82..... 35
- shmidt. Valdimieras apysaka.

- Lietuviszka izsguldė kun. A. Milukas. Shenandoah, Pa. 1901 m. prekė..... 25
- ir brieza kun. A. Botanika, arba taisylius auguminiu. Shenandoah, Pa. 1900 m. pusl. 166 1,00
- Valanczajuskas: vysk. M. Lemai czių Vyskupystė. Antra laida. Shenandoah, Pa. pusl. 247 1,00
- Du broliai. Atsitikimas isz paskutinės Turku su Maskolais karės. Vertė A. J. J. K. 1897 m. Shenandoah, Pa. pusl. 12..... 3
- Kankinimas Kataliku Lietuvoje abelnai ir Kražiuose. Del Lietuviszko teatro. Paraszė Akmevinis. Plymouth, Pa. 1893 m. pusl. 39 prekė..... 30
- Padejimas Lietuvių tautos Rusų viespatystėje. Rusizskoj kalboj prekė..... 1,00
- Stacijos arba Kryžiaus kelias parengta kun. A. Burbos. Plymouth, Pa. klebono. 1897 m. prekė..... 10
- Antanukas. Apysaka B. Pruso. Isz lenkizsko vertė Selimas ir K. Moygio ir kun. Pabrezos laizskai pas S. Daukanta. Shenandoah, Pa. 1897 m. prekė..... 15
- Paskutinės Miazis. Isz lenkizsko Shenandoah, Pa. 1897 m. pusl. 45 prekė..... 20
- Lietuviszkos Kanklės. Shenandoah Pa. 1897 m. prekė..... 5
- Kun. A. Toterius. Pamokslai gerų žmonių. Shenandoah, Pa. 1900 pusl. 95 prekė..... 60
- Ant geresnės popieros..... 75
- Lietuviszkas Albumas I laida Shenandoah, Pa. 1898 m. 50
- Albumo II ir III laidaprek. 1,00
- Abdarytas kasztuoja 1,25

VYTAUTO HALE.

(Svetaine)

Užeiga del lietuvin.

Visados, szviezes gardus alus, tikieriai ir kiti gėrymai.

Footle. Kvepentis belis. Cigarai.

Roda duodu visokiuose reikaluose, issitiman amerikoniziskas popieras, pasiduodant į kariuomenę ir t. t.

A. P. Adamus,

102 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

LIETUVIZSKAS PERKRAJYSTYTOJAS.

Simonas Kraujutaitis.

Perkraustau daiktus isz vienos vietos į kita, parduodu anglis ir malkas po kiek kas reikalauja ir tai daug pigiau negu kiti. Teipgi užlaikau krautuves puikių cigaru ir poperos. Reikale meldžiu neiti pas svetimtauti.

S. KRAJUTAITIS

97 N. 4th str.
Brooklyn, N. Y.Lietuviszka
Krautuve
visokiu siuvalu

Maszinu.

Parduodu naujas ir antru ranku siuvalamas maszinas.

Teipgi užlaikau visokius reikalingus daiktus prie siuvalu maszinų ir taisau.

Žmonės vra persitirine apie gerumą mano maszinų nes 20 metų kaip tuomi užsiimu.

J. Matulevicia,

256 Grand str.
BROOKLYN, N. Y.

Tikrai gryna

Altoriaus Vyna

— GAUSITE PAS —
BARNSTON Tea Co

6 BARCLAY STR.

New York'e.

Importuoja ie rusizska arbata, kava ir visoki vyna.

PALACE HALL,

HENRY GERKEN Prop.

89 - 93 GRAND Str., B'klyn. N. Y.

Svetaine parsamdama dėl veselijų, balių, koncertų ir t. t.

Gėrymai geriausi ir už pigiausia prekė.

Mateuzas Videika

Lietuviszkas darbo agentas.

Kas nor ganti gerą darbą, tngul kreipiasi prie manęs.

Aparl to turu puikią didelę sale vadinamą „Washington Hall“ dėl teatro, vestuviu, baliu ir zjeip pasilinksminimu. Apie gėrymus nereik nēi sakyti, nes visi žino ju gerumą.

M. VIDEIKA

154 Clinton ave. arti Claremont av.
MASPETH, L. J.

Pirmos kliaos Hotelj

UŽLAIKO SCRANTON'E

P. LIPAVICZIA.

Geriausia užeiga ir rodos vieta dėl lietuvių. Pirmos kliaos visoki gėrymai cigaraf. Laisvakortes taipogi parduodu ant geriausių linaų.

Nepamirszkite, jog **Hotells**
Petro Lipavicziaus,
po No. 1837 N. Main Ave.Daktaras
isz Lietuvos!

Dr. Med. Leon Cherrug

52 ELDRIDGE Str. New York.

Tarp Canal ir Hester ulyczių,

OFISO VALANDOS:

Nuo 8 iki 10 isz ryto

Nuo 2 iki 3 po piet

Nuo 6 iki 8 vakare

Vyrai, neturinti gana pinigų, issizpirkti szilpkortes, gali už labai pigia prekę nuvažiuoti į BREMA ir HAMBURGĄ per 8 dienas.

Raszik ar atsizauk į

Columbia Shipping Office,
158 Suffolk Str.

New York, N. Y.

Jurgio Hoffmano Aptieka

13 Grand str.

Brooklyn, N. Y.

(Tik jo iszlelėzimas).

Pats padarytojas ir laikytojas trejankos ant visos Amerikos, padaryta isz penkes deszimts dviejų visokių augnoliu ir žoliu, kokios tik randasi ant žemės. Parduoda retalizskai, svarų už viena dolerj, ir teipgi parduoda ketvirta dali svaro už 25 centus už paka, ir pardavineja laikytojams trejankos, kiek katras reikalauja, deszimts svarų už \$6.00.

Visados yra ant rankos, ir laikyti pagal senovizską ir europiejizską madą, aptiekoj randasi, kaip tai herbu, žolių ir teip toliaus.

Kas tik reikalaujate virsz minėtų gidnolių, galite siusti pinigus per Money Order, o asz jum prisiusiu per expresą reikalingu daiktui. Hoffmano Reumatizmo gydnole \$2,00, tikras iszgidinimas; Hoffmano plauczių gyduolkrupės dėl kraujo, dvidezimts viena gyduolkrupė į dėžutę už 15 centų. Hoffmano kosulio maiszimas 25 centai.

GERIAUSIA UZEIGA!
PAS

Petra Draugeli

Užlaiko geriausius trunkus, cigarus ir užkandžius, teipgi suteikia geras rodas visokiuose reikaluose dėl savo tautocių.

73 Grand str. Brooklyn, N. Y.

Visi pas savo tautocių!

Hello! Hello! Hello!

Asz czionai, jus vienžemis, ką sneku jus priginta kalba

I. ROBINSON,

The Cheap Furniture Store.

248-252 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.

EXTRA! EXTRA!

SPECIALIZSKAS ISZPARDAVIMAS ANT VIENOS NEDELIOS.
 GELEŽINE LOVA, SPRINGSAI IR SZIENIKAS \$4.99 ir augsztyn.
 ARŽUOLINE SZEFRONA — — — — — \$3.99.
 ARŽULINES, SU AUGSZTU UŽPAKALIŲ KRESĖS \$0.49
 KUDIKIAM KERICZIAI IR VEŽIMUKAI \$2.98 augsztyn.

Mes parduodam ant 30 ir 60 dienų.

SZTORAI ATDARI IKI 10 ADYNAI VAKARE.

DIDZIAUSIAS IR DAUGIAUSIA UZSI-
TIKINTIS SZTORAS VISO APIELINKE.

JOHN J.
Gorman's
 ESTABLISHED 1857

Mus Mieris:

MANDAGUS P. SZ.
 CLIMAS SU VIS-IZ
 Mažiansų šei-
 dilnų praneškūt
 vėrsinukūt.

NAUJA IDEJA

10 centu

MADOS

Tavorai visi yra
 gvarantuojami
 kaip perstatyti.
 Klaidos atydziai
 patalsomos
 Neadeigiameli-
 nantiems pin-
 gu sugrafinu.

Vakarais atdara Panedelij ir Subatoj.

Ar Tamsta pazinsti mus?

Jeigu ne, tai delko negalim sueit in

pazinti! Jau 43 metai kaip mes darom bizni (interesa) szioj apielinkej ir visi yra persitukrine, kad mažas vaikas gali pas mus bile kokj daiktą nusipirkti teip saugiai, kaip ir suaugęs žmogus. Mes užlaikom didžiausią krautuvej moteriszkų drapanų, namų parėdymų, valgomų tavorų ir kas tik ko reikalauja.

Papandyki dar ir kita karta.

Špiuka su fotografija uz 22c

Padaryta ir į rėmus idėta, teip kaip pavetkslėlis rodo, labai pritinkantis daiktas dėl užlaikymo atmintij gimine arba pažįstamą savo. Atneszk fotografiją ir iszkirpes szj apgarsnima ne vėliau, kaip priesz 1 Mojans.

JOHN J. GORMAN,

229-235 Grand Str.,

Brooklyn, N. Y.

Senas Daktaras Smith,136 E. 18th Str.,

New York, N. Y.

Seniausias placziai zinomas specialistas.

Asz gvarantuoju iszgydimą užnuodijimo kraujo, sku ro iszberyngą, spuogų, skaudulių, pintszaszių, skaudanczius gerkes, liežuvio, burnos ir nosies, skausmingų užtinimų kirksznių ir kitų dalių. Ronotas kojas, skausma nugaroje, skausmą galvos, gėlimą kaulų, skaudėjimą krutinės, skaudėjimą vidurių, nesumalimą pilvo, užpavietrijimą, hymoridos, sausgelą, szirdies ligas, plauczių ligas, katarą, užsiszrdymą, dusulį, džiova, ingstų ir puslės uždegimus, skausmą szlapinimysi, strikturą ir akmenį puslėje.

Mano metoda yra vienatuiiai žinoma kuri mažas lytiszskas dalis padidina ir smarkiausias iigas nervų, slabnumą isz prieszasties iszdykimo jaunystėje, neužmigimo nakezia, pražudytą energiją, melancholia, isztekėjimus, svaigulį, drebėjima, isz-gąstį, nevaisingumą, negalėjimą, pastovincziai iszgydo.

Asz turiu viską kas dėl gydymo reikalinga, liekarstas ir instrumentus ir per ilgiausią tyrinėjimą dasiekiau didžios praktikos. Nekurie daktarai garsinasi specializtai didžio gabumo ką tik galėdami gydyt papraszciausias ligas.

Daugelis žmonių ateina pas mane, idant juos gruntuamai iszbandycziau ir savo pagirtina metoda gydincziau, kurie pirmiaus gydėsi pas daktarus garsinoncziuosius gabeis daktarais.

Saugokitės nuo tokių žmonių, agentų, draugyszczių, už dyką duodamų receptų, diržų su elektrika, ir apgavingų patentavų gyduolių.

Kreipkitės visi isz pirmo pas seną daktarą Smith, jis yra seniausias ir geriausias, o užcėdysit laiko, pinigų ir skausmų. Vyrai mislydėmi vesti gerai darys atlankydami seną daktarą Smith. Jis praszaļa kiekvieną periszkadą tame ir ant syk sustabdys tekėjimus. Gvarantavoja gruntuama, greitą ir pigų iszgydymą. Rodas duoda uždyką. Liekarstos 50 centų.